P Cena numeru 15 groszy

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. ILUSTROWANA Dzisiejszy numer zawiera 12 stron

REPUBLIKA

ROK XVI | ŁÓDŹ, WTOREK, 22 LUTEGO 1938 R. | CENA NUMERU 15 GROSZY. | № 52

KRYZYS RZĄDOWY W ANGLII

Min. Eden nie chciał dopuścić do rokowań z Włochami i domagał się zdecydowanych posunięć wobec Niemiec. — Konflikt między Chamberlainem a Edenem przed forum Izby Gmin

Odrzucenie propozycji Włoch-oświadczył Chamberlain-mogłoby doprowadzić do wojny

LORD HALIFAX
nowy minister spraw zagranicznych.

Londyn, 21 lutego.

(Pat) — Dzisiejsza debata w Izbie Gmin wywołała wielkię zainteresowanie Sala posiedzeń była szczelnie zapełniona do ostatniego miejsca. Z przeszło 600 posłów mało kogo brakowało. Galeria dla lordów, która zwykle świeci pustkami, była tak zapełniona, że znaczna grupa członków Izby lordów stała stłoczona w kącie tej galerii, pragnąc być świadkami debaty.

Na pierwszym miejscu na galerii lordów zasiadł przypuszczalny następca ministra Edena lord Halifax. Miejsca dla dyplomacji zapełnione. Cała uwaga Izby skupiona jest na głównej sprawie dzisiejszego dnia, a mianowicie na

KONFLIKCIE MIĘDZY MIN. EDENEM A PREMIEREM CHAMBERLAINEM.

O godz. 3.15 zajmuje miejsce na ławie rządowej premier Chamberlain, którego większość rządowa wita gorącą owacją. O godz. 3.40 w drzwiach ukazuje się minister Eden w towarzystwie lorda Cranborne, który razem z nim ustąpił. — POJAWIENIE SIĘ MIN. EDENA WYWOŁUJE OWACJĘ. Posłowie opozycji i znaczna część posłów większości rządowej powstaje z miejsc i wiwatuje na cześć min. Edena.

Premier Chamberlain zabiera głos i podając do wiadomości Izby

REZYGNACJĘ MIN. EDENA I LORDA CRANBORNE,

oznajmia, że pragną oni złożyć osobiście deklaracje wyjaśniające motywy ich decyzji.

Następnie

zabrał głos min. Eden

który rozpoczął od stwierdzenia, że silne przekonania polityczne nie dadzą się pogodzić z warunkami pracy, niesprzyjającymi tym przekonaniom. Min. Eden nie wątpi, iż ostateczny cel jego i premiera jest ten sam, a mianowicie utrzymanie pokoju.

Ale — jego zdaniem — do pokoju dążyć należy, opierając się na szczerym, prawdziwym, wzajemnym poszanowaniu i zaufaniu. Na tych przesłankach rokować można z każdym rządem. Przy tego rodzaju rokowaniach i stosowanych przy nich metodach dążyć należy do wzmocnienia, a nie do podważenia podstaw, na których opiera się porozumienie międzynarodowe.

Nawiązując do wymiany poglądów między rządem brytyjskim a rządem włoskim, która doprowadziła bezpośrednio do ujawnienia różnicy poglądów między premierem a ministrem spraw zagranicznych, min. Eden stwierdza, że W. Brytania związana była na rzecz rozmów z Włochami od chwili, gdy Chamberlain dokonał wymiany listów z Mussolinim.

Ze sposobu potraktowania tej sprawy przez min. Edena widoczne było,

ŻE NIE APROBOWAŁ ON W SWOIM CZASIE TEGO KROKU PREMIERA.

Obecnie rząd włoski wysunął propozycję, aby rokowania rozpoczęły się natychmiast i to w Rzymie — podkreślił min. Eden. Stanowisko rządu włoskiego wobec zagadnień międzynarodowych wogóle, a wobec W. Brytanii w szczególności, nie jest tego rodzaju, aby uzasadniało natychmiastowe podjęcie rokowań.

Zdaniem min. Edena

nie należy z Włochami wszczynać rozmów

dopóki wroga W. Brytanii propaganda włoska nie ustanie. Nie należy również poświęcać kwestii Hiszpanii na rzecz szybkiego wznowienia rozmów. W sprawie Hiszpanii, stanowisko Włoch daje dużo nadziei w dziedzinie obietnic, ale mało w dziedzinie faktów. Zdaniem min. Edena — nie należało odrzucać możności wznowienia rozmów z rządem włoskim lub z innym rządem, ale warunki wstępne dla prowadzenia tych rozmów winny być tego rodzaju, aby istniało chociażby prawdopodobieństwo ich powodzenia. Dzisiaj tego rodzaju warunki nie istnieją.

Przechodząc następnie w historycznym przeglądzie wydarzenia stosunków włosko-brytyjskich w ciągu ostatniego roku i cytując na szeregu przykładów

DOWODY ZŁEJ WOLI WŁOCH,

min. Eden oświadczył, że nie można zaryzykować dalszego powtarzania się tego rodzaju wydarzeń. Zanim rozpoczęte zostaną oficjalne rozmowy z rządem włoskim w Rzymie, należy poczynić pewne posunięcia w kwestii hiszpańskiej.

W. BRYTANIA DAĆ WINNA ŚWIATU NIE SAME OBIETNICE, LECZ RÓWNIEŻ KONKRETNE OSIĄGNIĘCIA RZYM WINIEN DAĆ DOWODY SOLIDNEJ DOBREJ WOLI. PRZYKŁADEM TEJ DOBREJ WOLI MUSI BYĆ KWESTIA HISZPAŃSKA.

Eden przeciw ustępstwom na rzecz Niemiec

W obliczu jaskrawych przykładów naruszenia zobowiązań międzynarodowych, w obliczu usiłowań uzyskania politycznych korzyści środkami przemocy i przymusu w takiej chwili, W. Brytania musi zająć mocne i niezłomne stanowisko.

— Jakże można przystępować do rokowań, gdy jedna ze stron oświadcza, że „albo teraz, albo nigdy" — zapytuje min. Eden. Nigdy nie zgodziłbym się na prowadzenie rokowań pod groźbą — zresztą — podkreślił min. Eden — kwestia rokowań włosko-brytyjskich

NIE JEST JEDYNĄ PRZYCZYNĄ RÓŻNICY POGLĄDÓW MOICH 7 PREMIEREM.

Min. Eden czynił tutaj aluzję do

POLITYKI WOBEC NIEMIEC

zwłaszcza w związku z wiadomymi instrukcjami dla ambasadora brytyjskiego w Berlinie, Hendersona, którym minister był przeciwny. „Między mną a premierem zaistniała rzeczywiście różnica poglądów i metod, a jednakże trudno jest ustalić, gdzie kończą się poglądy i metody, a zaczynają podstawowe zasady. — Premier posiada bardzo zdecydo-

(Dokończenie na str. 4-ej).

RUMUNIA OTRZYMAŁA NOWĄ KONSTYTUCJĘ

która gwarantuje wolność słowa, sumienia, zgromadzeń i stowarzyszeń. - Władzą ustawodawczą będzie parlament, wybierany w 5-cio przymiotnikowym głosowaniu

Równe prawa dla wszystkich obywateli bez względu na pochodzenie i wyznanie

Bukareszt, 21 lutego.

(PAT). Agencja „Rador" komunikuje: Zasadnicze punkty nowej konstytucji rumuńskiej, która będzie poddana plebiscytowi w czwartek 24 lutego 1938 r. brzmią jak następuje:

1) Królestwo rumuńskie jest państwem narodowym, jednolitym i niepodzielnym. Terytorium jego nie może być odstąpione ani też kolonizowane przez obce narodowości.

2) WSZYSCY OBYWATELE RUMUŃSCY SĄ RÓWNOUPRAWNIENI, BEZ WZGLĘDU NA POCHODZENIE ETNICZNE I WYZNANIE RELIGIJNE, ciąży na nich najwyższy obowiązek służenia ojczyźnie. Nie ma żadnej różnicy pomiędzy klasami, zakazuje się propagowania w słowie lub piśmie zmiany formy rządu, podziału majątków, lub walki klasowej. Osoby duchowne nie mają prawa oddawania swego autorytetu na usługi propagandy politycznej, a także nie wolno im przyjmować jakichkolwiek przysiąg poza przewidzianymi przez prawo.

Obywatel rumuński wstępujący na służbę cywilną lub wojskową państwa zagranicznego, traci obywatelstwo.

Konstytucja gwarantuje

WOLNOŚĆ SUMIENIA, PRACY, WYKSZTAŁCENIA, PRASY, ZGROMADZEŃ I STOWARZYSZEŃ, A TAKŻE ZAPEWNIA WOLNOŚĆ INDYWIDUALNĄ.

Kara śmierci, przewidziana na wypadek wojny, może być stosowana w czasie pokoju na mocy decyzji rady ministrów w wypadku zamachów na króla i członków rodziny królewskiej, głów państw zagranicznych, oraz dostojników państwowych, jeśli zamach posiadał związek z wykonywaniem przez nich obowiązków służbowych.

Ponadto na mocy decyzji rady ministrów mogą być karane śmiercią wszelkie zabójstwa na tle politycznym.

BOGACTWA MINERALNE STANOWIĄ WŁASNOŚĆ PAŃSTWA, natomiast właściciele zachowują prawo do powierzchni ziemi. Państwo gwarantuje jednakową wolność i ochronę wszystkim wyznaniom, z zaznaczeniem, że kościół prawosławny jest kościołem panującym, zaś kościół grecko-katolicki zajmuje miejsce przed wszystkimi pozostałymi wyznaniami. Wszystkie akty stanu cywilnego winny być poprzedzone obrzędem religijnym obowiązkowym dla obywateli wszystkich wyznań.

Poza tym konstytucja gwarantuje WOLNOŚĆ WYGŁASZANIA IDEI I OPINII ZA POŚREDNICTWEM SŁOWA, PISMA I OBRAZÓW. Tajemnica korespondencji pozostaje nienaruszoną.

Do sprawowania urzędów państwowych, cywilnych i wojskowych będą dopuszczeni jedynie obywatele rumuńscy, przestrzegający zasady prymatu narodu rumuńskiego, jako narodu, stanowiącego większość i będącego twórcą państwa.

3) ŹRÓDŁEM WŁADZY PAŃSTWOWEJ JEST NARÓD RUMUŃSKI. Władza ustawodawcza jest wykonywana przez króla za pośrednictwem przedstawicielstwa narodowego. Król ma prawo odrzucania lub zatwierdzania praw. Inicjatywa prawodawcza należy do króla, zgromadzenia mogą jedynie składać wnioski w myśl ogólnych interesów państwa.

Władze wykonawczą sprawuje król za pośrednictwem swego rządu. Król

(Dokończenie ze str. 2-ej).

ZAJŚCIA ULICZNE W WIEDNIU

między hitlerowcami a członkami Frontu Ojczyźnianego. — Rząd wydał zakaz wszelkich zgromadzeń i pochodów

Hitler nie dotrzymał obietnic udzielonych Schuschniggowi

Wiedeń, 21 lutego.

(PAT). W Wiedniu doszło wczoraj wieczorem do szeregu zajść między członkami korpusu szturmowego Frontu Patriotycznego a narodowymi socjalistami. Policja aresztowała kilka osób.

Późnym wieczorem odbyła się ponownie demonstracja nar. socjalistów na Kaertnerstrasse. Przed niemieckim biurem podróży, gdzie w oknie wystawiony jest portret kanclerza Hitlera demonstranci odśpiewali hymn i zrzucili kapelusze przechodzącym, wznosząc przeciwżydowskie okrzyki.

Dziś rano studenci narodowo-socjalistyczni zorganizowali demonstrację w aulach uniwersytetu wiedeńskiego, śpiewając pieśni hitlerowskie. W wyniku doszło do bójki ze studentami członkami organizacyj katolickich oraz Frontu Patriotycznego.

Demonstracje z sal uniwersytetu przeniosły się na ulicę. Studenci narodowo - socjalistyczni przedefilowali przez ulice, śpiewając pieśni hitlerowskie i wznosząc okrzyki na cześć Hitlera.

Wiedeń, 21 lutego.

(PAT). Urzędowo donoszą: W konsekwencji zawartych w czasie rozmowy w Berchtesgaden umów, austriacki rząd związkowy wydał szereg zarządzeń, mających na celu zespolenie wszystkich konstruktywnych sił w Austrii.

Celem zapewnienia spokoju w czasie przeprowadzania tych zarządzeń zostanie we wtorek dnia 22 lutego b. r. wydany na przeciąg 1 tygodni zakaz odbywania jakichkolwiek zgromadzeń. W czasie tym zakazane są publiczne pochody i zgromadzenia, bez względu na to, czy odbywają się w zamkniętych lokalach, czy też pod gołym niebem, za wyjątkiem organizowanych przez Front Ojczyźniany.

Wiedeń, 21 lutego.

Od czterech dni czyli od czasu utworzenia piątego gabinetu Schuschnigga, prasa rządowa i półurzędowa przekonywała austriacką opinię publiczną, że wszystkie ustępstwa polityczne i administracyjne, poczynione ostatnio przez rząd na rzecz tamtejszych narodowych socjalistów, a więc rekonstrukcja gabinetu, amnestia, reforma Frontu Ojczyźnianego itp., są wynikiem dwustronnego układu w Berchtesgaden i że odpowiedzi na te akty dobrej woli Schuschnigga Hitler udzieli w swojej mowie z dnia 20 b. m.

W komentarzach prasy tutejszej z Berchtesgaden wynikałoby, że Hitler zapowiedział: 1) uznać uroczyście suwerenność Austrii, 2) zabronić czynnikom partyjnym Trzeciej Rzeszy mieszania się w austriackie sprawy wewnętrzne i 3) wezwać austriackich narodowych socjalistów, by bezwzględnie zaniechali roboty nielegalnej.

ZAPOWIEDZI TYCH HITLER WCZORAJ W SWEJ MOWIE NIE DOTRZYMAŁ. Zachodzą więc dwie możliwości, albo Führer Trzeciej Rzeszy nie wziął na siebie w Berchtesgaden żadnych wogóle zobowiązań i wystąpił tam tylko z listą żądań,

GROŻĄC W RAZIE ODRZUCENIA „KATASTROFĄ"

(stwierdził to wyraźnie Hitler w swej mowie), albo też

HITLER ZŁAMAŁ UMOWĘ, ZAWARTĄ Z SCHUSCHNIGGIEM

w Berchtesgaden.

Jedna i druga ewentualność stawia rząd tutejszy przed zagadnieniami prawie niemożliwymi do opanowania środkami normalnymi. To też społeczeństwo oczekuje z największym zniecierpliwieniem wyjaśnienia, jak naprawdę wyglądało spotkanie obu kanclerzy.

Wyjaśnienia tego udzieli kancl. Schuschnigg w swej mowie, którą w myśl zapowiedzi wygłosić ma w parlamencie tutejszym dnia 24 bm.

Austria jest rozczarowana

niedzielną mową kanclerza Hitlera

Wiedeń, 21 lutego.

(PAT) Dzisiejsza prasa wiedeńska omawia wczorajszą mowę Hitlera. Na ogół scharakteryzować można ton prasy jako pełen rezerwy. Niektóre pisma posuwają się nawet do wyrażenia zdania, iż mowa Hitlera nie spełniła oczekiwanej przez Austrię nadziei.

Urzędowa „Wiener Ztg." podaje w całej rozciągłości przemówienie kanclerza Hitlera, odpowiadając na zwrot o przezwyciężonych przez niego trudnościach, jakie nastręczyła ugoda lipcowa. Pismo podaje, że to właśnie austriaccy narodowi socjaliści spowodowali te trudności.

Oświadczenie „ostateczne pogodzenie się" gazeta tłumaczy, że dopiero wtedy nabierze ono wartości, kiedy żadna ze stron nie będzie stała pod groźbą gwałtu ze strony silniejszego.

„Neues Wiener Abendblatt" twierdzi, że mowa Hitlera nie spełniła zarówno oczekiwań, jak też zdecydowanego gestu pokojowego.

Paryż i Londyn o mowie Hitlera

Rząd francuski nie dopuści do tego, aby Niemcy mieszały się w sprawy wewnętrzne innych państw. — Mowa kanclerza wywołała we Francji ujemne wrażenie

Niemiecki punkt widzenia na ochronę mniejszości narodowych jest zagrożeniem pokoju

Paryż, 21 lutego.

Wczoraj późnym wieczorem odbyła się w francuskim ministerstwie spraw zagranicznych konferencja prasowa, na której licznie zgromadzonym dziennikarzom francuskim i korespondentom prasy zagranicznej przedstawiono opinię Quai d'Orsay o przemówieniu kanclerza Hitlera.

Wedle oficjalnej opinii francuskiej, mowa kanclerza Hitlera, wygłoszona w dniu 20 bm. jest najważniejszym jego przemówieniem w ciągu całego okresu jego działalności politycznej.

Francuskie koła oficjalne oświadczają, iż nie mogą się zgodzić z ujęciem stanowiska niemieckiego wobec komunizmu i zagadnienia mniejszości narodowych, gdyż ujęcie to „może stanowić zagrożenie pokoju przez próby mieszania się w sprawy wewnętrzne innych narodów".

Jeżeli jedno z państw zacznie się interesować stanem wewnętrznym innego państwa, to nie można nigdy wiedzieć, czy w końcu nie dojdzie do aneksji obcego terytorium, w imię obrony takich, czy innych interesów, a na to Francja nigdy by się nie mogła zgodzić.

Rząd francuski — wedle oświadczeń oficjalnych — przestudiuje dokładnie i z wielkim spokojem treść mowy kanclerza Hitlera, a szczególnie jego oświadczenia o ustosunkowaniu się Rzeszy Niemieckiej do niemieckich mniejszości narodowych w różnych państwach, i do zagadnienia kolonii.

W sprawach kolonialnych nadmieniono dziennikarzom na Quai d'Orsay, iż jeżeliby nawet Niemcom oddać całą Afrykę, to mogliby tam osiedlić zaledwie 1.5 mil. ludności i to jeszcze pod warunkiem wysiedlenia z Afryki wszystkich ludzi rasy białej, łącznie z ludnością pochodzenia włoskiego.

W związku ze swoistym pojmowaniem przez kanclerza Hitlera ochrony praw mniejszości narodowych, uważa francuskie ministerstwo spraw zagranicznych, iż zagadnienie to jest rozwiązane zgodnie z prawem międzynarodowym i pojęciem humanitarności przez statut Ligi Narodów.

Natomiast niemieckie ujęcie zagadnienia ochrony mniejszości narodowych stanowi zagrożenie pokoju, gdyż Niemcy nie mogą sobie rościć pretensji do dochodzenia z bronią w ręku „krzywd niemieckich" w innych krajach.

Francuskie koła oficjalne stwierdzają, iż mają wrażenie, że Hitler przemawia w ten sposób, jak gdyby Niemcy miały monopol na rozstrzyganie wszystkiego, co jest słuszne lub niesłuszne. W sprawach napaści kanclerza Hitlera na prasę zagraniczną, oświadczono dziennikarzom na Quai d'Orsay, iż rząd francuski nie może być odpowiedzialny za to, co się drukuje w państwach, uznających wolność prasy, natomiast o wiele bardziej niebezpieczne są napaści prasy niemieckiej na Francję, gdyż prasa niemiecka — jak wiadomo — drukuje jedynie to, co uzyskało zgodę rządu niemieckiego.

Londyn, 21 lutego.

Wczorajsza mowa kancl. Hitlera wywołała w Londynie złe wrażenie, gdyż przekreśla dotychczasowe wysiłki rządu angielskiego osiągnięcia porozumienia zarówno z Niemcami jak i z Włochami.

Do złośliwości pod adresem Anglii, a w szczególności pod adresem min. Edena nie przywiązuje się tu zbytniego znaczenia, natomiast odmowa Niemiec wzięcia udziału w konferencji pięciu mocarstw proponowanej w raporcie b. premiera belgijskiego van Zeelenda uważana jest za niepożądany zwrot w sytuacji międzynarodowej.

Nie mniej zwraca się tu uwagę na fakt, że kanclerz bardzo wygodnie dla siebie wziął za podstawę porównania obecnego stanu Niemiec lata 1932 i 1933 gdy kryzys światowy trwał już trzy lata i gdy specjalnie w Niemczech osiągnął wówczas swoje najniższe dno. Gdyby podstawą porównania był ostatni rok prosperity 1929, wynik wypadłby dla Niemiec mniej imponująco, a w każdym razie nie lepiej aniżeli dla Anglii.

Rumunia otrzymała nową konstytucię

W czwartek odbędzie się plebiscyt

(Dokończenie).

zwołuje zgromadzenia ustawodawcze przynajmniej raz na rok, ma prawo je odraczać, a wówczas zbierają się one na mocy prawa w rok po odroczeniu, jeśli nie są zwołane w międzyczasie

Król wypowiada wojnę, zawiera pokój, traktaty polityczne i wojskowe, układy handlowe oraz wszystkie inne, które na mocy prawa

PODLEGAJĄ APROBACIE PARLAMENTU.

Zatwierdzenie mandatów do ciał ustawodawczych sprawuje sąd kasacyjny. Deputowani i senatorzy tracą mandat z chwilą nominacji na płatne stanowisko. Nie wolno łączyć mandatu do ciał ustawodawczych z funkcją członka zarządu przedsiębiorstwa, związanego kontraktami z państwem lub samorządem.

Z czynnego prawa wyborczego do izby korzystają obywatele począwszy od 30 lat, o ile są rolnikami, wyrobnikami, trudnią się przemysłem lub handlem lub też należą do wolnych zawodów. Głosowanie jest 5-cio przymiotnikowe. Okręgi wyborcze są jednomandatowe i zapewniają reprezentację zawodową. Mandat trwa 6 lat. Ilość deputowanych i okręgów wyborczych zastana ustalone przez ordynację wyborczą.

Senat będzie się składał w połowie z senatorów mianowanych, zaś w połowie z senatorów, pochodzących z wyboru. Mandat senatorski trwa 9 lat.

Ministrowie ponoszą odpowiedzialność polityczną jedynie przed królem. Ministrem może zostać obywatel, posiadający obywatelstwo rumuńskie conajmniej od trzech pokoleń. B. ministrowie sprawiedliwości nie mogą w ciągu roku po ustąpieniu z gabinetu zajmować się adwokaturą, zaś w ciągu 3 lat nie mogą być członkami zarządów przedsiębiorstw, z którymi zawarli kontrakty.

Sądy przysięgłych zostają zniesione. Potwierdza się reformę rolną i nadanie chłopom ziemi, dokonane po wojnie światowej, podobnie jak i ich prawa polityczne, oparte na dekretach, potwierdzonych artykułem 133 konstytucji z r. 1923.

Jednocześnie

TRACĄ WAŻNOŚĆ WSZYSTKIE PRAWA I PRZEPISY, SPRZECZNE Z NINIEJSZĄ KONSTYTUCJĄ,

a także konstytucja z r. 1923.

Do czego dąży O.Z.N.

Naczelnym hasłem O.Z.N. jest obrona Państwa. — Tezy programowe w zakresie życia gospodarczego. — Stosunek do Zydów. — Zagadnienie wsi i reformy rolnej

Przemówienie szefa Obozu Zjednoczenia Narodowego generała Skwarczyńskiego

Warszawa, 21 lutego.

(PAT) Podczas ziazdu prezydiów rad okręgowych O.Z.N. w Warszawie szef Obozu Zjednoczenia Narodowego gen. Skwarczyński wygłosił następujące przemówienie:

Szanowni Panowie!

Przemawiając do Was, jako reprezentantów wszystkich okręgów Obozu Zjednoczenia Narodowego, zebranych tu ze wszystkich województw Rzeczypospolitej, chce rzucić kilka myśli programowych o pracy, która stoi przed nami.

Wiem, że słowa moje, podane do wiadomości całego społeczeństwa, wywołują liczne komentarze, i, być może, szeroką dyskusję.

Proszę więc — nie Was panowie tu zebrani, gdyż my dobrze się rozumiemy — lecz wszystkich z poza naszego Obozu, którzy podejmą z nami dyskusję, aby nie zadowalali się przyczepianiem nam etykietki stwierdzającej, czy tezy nasze są totalizmem, czy są zachowawcze, czy radykalne, lecz aby rzeczowo oceniali racjonalność rzuconych myśli, aby tezom naszym przeciwstawiali swoje własne bez wtłaczania ich w jakieś z góry przygotowane ramy.

Rok upłynął od ogłoszenia przez mego poprzednika pułkownika Adama Koca deklaracji ideowo-politycznej O.Z.N. Rozpatrzmy jaki dorobek przyniósł ten rok dla idei zjednoczenia narodu.

Podstawowa idea deklaracji,

hasło szeroko pojętej obrony Państwa

stała się bezsprzecznie własnością całego narodu. Utrwaliło się powszechnie zrozumienie, że wszelkiej zorganizowanej akcji, mającej na celu wzmożenie obronności, winny być podporządkowane zasadnicze przejawy życia państwowego, publicznego i nawet indywidualnego.

Jeśliby ktoś chciał idei obronności zarzucić brak czynnika ekspansji, który jest naturalnym wyrazem ambicyj ideowych wielkiego Narodu, to pamiętać należy, że właśnie sprawna organizacja życia kulturalnego i gospodarczego narodu, w myśl zasad obronności państwa stanie się podstawą dla naszej ekspansji.

Ustaliło się również poczucie konieczności planowej organizacji całej pracy państwowej. Potrzeba tej planowości jest dziś uznana powszechnie.

Obóz Zjednoczenia Narodowego kładzie silny nacisk na planowy rozwój życia społecznego, kulturalnego i gospodarczego w Polsce, opracowując wszelkie problemy w zorganizowanym przy naczelnych władzach O.Z.N. biurze studiów i planowania. Do współpracy zostają powołane specjalne ośrodki koncepcyjne na niższych szczeblach organizacji terenowych Obozu. Ponad to Obóz propaguje usilnie koordynację pracy w dziedzinie poszczególnych resortów rządowych.

Nieocenionym dorobkiem, który otrzymaliśmy w spadku po Marszałku Piłsudskim, jest nasza doskonale zorganizowana, wyszkolona i bitna armia. Jest ona główną podstawą i gwarancją obronności Państwa i stanowi dumę i ukochanie Narodu.

Wiadomo jednak dziś już powszechnie, że

WSPÓŁCZESNA WOJNA WYMAGA NIE TYLKO WYSIŁKU ARMII STAŁEJ, LECZ TYTANICZNEGO WYSIŁKU CAŁEGO NARODU I PAŃSTWA WE WSZYSTKICH JEGO DZIEDZINACH

Armia i zorganizowany do twórczej pracy Naród są fundamentami wielkości i obronności Państwa.

Stąd wynika

wielka rola Wodza Naczelnego

w życiu Państwa. W czasie wojny dowodzi on nie tylko armią na froncie, lecz musi umieć wyzyskać wszelkie możliwości gospodarcze, komunikacyjne i t. p. państwa dla celów wojny. Musi właściwie oceniać nastroje, liczyć się z morale Narodu i wywierać nań decydujący wpływ.

Marszałek Piłsudski mówi w tej sprawie: „....Zawsze musimy myśleć o rachunku, który stanowi o podziale wszystkich materialnych objektów i materialnych rzeczy pomiędzy żołnierzy, którzy biją się na froncie, a pomiędzy tę całą bazę — jak wojsko językiem technicznym mówi — pomiędzy podstawę, jaką jest cały kraj ze swoimi siłami i ze swoimi codziennymi pracami. Ten podział stały i codzienny musi być robiony przez kogoś, a musi go prowadzić Naczelny Wódz".

W sprawie zaś morale narodu czytamy w pismach Marszałka: „Rachunek moralny, ten rachunek moralności swego państwa do wojska, jest musem wszystkich Naczelnych Wodzów, gdy swoje rachunki czynią i prowadzą".

Dzisiejsze warunki polityczne świata i konieczność bardzo szybkiego uruchomienia wojsk wszelkiego rodzaju do działań zbrojnych wymagają w czasie pokoju

silnego pogotowia wojennego

Ten stan rzeczy wzmaga już w czasie pokoju rolę i znaczenie Naczelnego Wodza. Autorytet Jego musi być postawiony w państwie tak wysoko, aby mu zapewniał decydujący wpływ na wszystkie czynniki, związane z przygotowaniem Narodu i Państwa do wojny.

Wysoki przyrost ludności jest podstawą naszej przyszłej ekspansji. Zmusza to nas do przyjęcia i realizacji takiej doktryny gospodarczej, któraby pozwalała na utrzymanie stanu ilościowego ludności w należytych warunkach bytu.

Sprawy gospodarcze należy ujmować jako wyraz zarówno konieczności obronnych, jak i ekspansji państwa. Gospodarka narodowa winna być organizowana i rozwijana z tego punktu widzenia.

Hasło obronności Państwa i podciągnięcia Polski wzwyż, stawia Naród Polski wobec ogromu pracy, do której trzeba wprzęgnąć całą masę rąk roboczych. Państwo winno zatym dążyć do tego, aby każdy obywatel znalazł pracę, odpowiadającą jego przygotowaniu i uzdolnieniu. Wysuwamy hasło

WALKI Z BEZROBOCIEM,

jako czynnikiem rozkładającym siły Rzeczypospolitej.

Naczelnym zagadnieniem polskiej polityki gospodarczej jest

uprzemysłowienie kraju,

które wydźwignie Polskę do poziomu, jaki zająć musi, aby sprostać wymaganiom postawionym przez nasze położenie geopolityczne i słuszną ambicję narodową.

Ważnym etapem akcji uprzemysłowienia Polski są

WIELKIE ROBOTY PUBLICZNE, KTÓRYCH POTRZEBA JEST NIESPORNA.

Z robót publicznych tego rodzaju wymienić należy pewne podstawowe urządzenia gospodarcze kraju, które tylko Państwo jest w stanie wykonać:

1) Sieć komunikacyjną dróg żelaznych i bitych.

2) Regulację rzek, szczególnie Wisły.

3) Budowę zakładów energetycznych oraz urządzeń rozdzielczych.

4) Budowę innych urządzeń gospodarczych, jak elewatory, chłodnie, składy i t. d.

Jesteśmy w tym szczęśliwym położeniu, że możemy nawiązać roboty publiczne do wielkiego przedsięwzięcia, jakim jest centralny okręg przemysłowy, przyszłe serce przemysłowe kraju oraz punkt orientacyjny dla kierunków rozwojowych życia gospodarczego Polski.

Współcześnie z wykonaniem robót publicznych osiągać będziemy poważne efekty społeczno-gospodarcze. Roboty publiczne ułatwią rozładowanie bezrobocia przez zatrudnienie bezpośrednie oraz pośrednie w przemysłach pracujących na potrzeby inwestycyj publicznych. Włączenie wielkiej masy ludzi w produkcyjne procesy gospodarcze, ożywi życie gospodarcze i w innych dziedzinach, co przejawi się w powstawaniu nowych warsztatów pracy, zwiekszaniu dochodowości placówek istniejących, otwieraniu dalszych możliwości zatrudnienia.

Zagadnienie świata pracy

wysuwa się na czoło tych problemów, od których rozwiązania uzależniony jest w dużym stopniu pomyślny rozwój życia narodowego i państwowego. Waga zagadnienia wynika z faktu, że pracownicy fizyczni i umysłowi wraz z rodzinami stanowią liczną grupę ożywioną duchem patriotycznym wypróbowanym w chwilach decydujących.

Ustawa konstytucyjna mocno podkreśla znaczenie pracy dla rozwoju potęgi Rzeczypospolitej.

Warunki egzystencji świata pracy nie mogą zależeć od interesów poszczególnych grup, lecz muszą być zabezpieczone w sposób sprawiedliwy i uwzględniający dobro Państwa. Zarówno pracodawcy jak i pracownicy podchodzić muszą do „wspólnego stołu" spraw gospodarczych w atmosferze zrozumienia dla dobra nadrzędnego.

PAŃSTWO MUSI REZERWOWAĆ DLA SIEBIE PRAWO SKUTECZNEJ INTERWENCJI I ROZSTRZYGNIĘĆ.

W związku z tym zachodzi konieczność powołania do życia instytucji przewidzianej przez konstytucję, a mianowicie

IZB PRACY

jako organów samorządu gospodarczego, czyniących z pracowników świadomy element konstrukcyjny w życiu Państwa.

Jednym z naszych najważniejszych zagadnień państwowych jest problem wsi. Wieś polska jest przeludniona.

W celu przeciwdziałania przeludnieniu wsi i podniesienia wydajności rolnictwa należy uwzględnić trzy zasadnicze dziedziny:

1) Podniesienie kultury wsi.

2) Intensyfikację produkcji rolniczej w połączeniu ze związaniem maksymalnej liczby ludności wiejskiej z ziemią.

3) Przesuwanie do zajęć nierolniczych tych mas ludności, które nie mogą być racjonalnie wyzyskane w rolnictwie.

W związku z problemem produkcji rolniczej należy dążyć do zatrudnienia jak największej ilości ludności wiejskiej przy pracy na roli przez

RACJONALNE WYKONYWANIE REFORMY ROLNEJ.

Do podniesienia poziomu gospodarki rolnej oraz pogłębienia fachowych wiadomości rolniczych, zmierzać będzie akcja szkolnictwa rolniczego, praca samokształceniowa oraz działalność instruktorów rolnych.

Jednak najlepsze rozwiązanie kwestii rolnej w Polsce nawet w wypadku, gdyby nasza kultura rolna dorównała krajom zachodnio-europejskim, nie załatwi definitywnie sprawy przeludnienia wsi. Konieczne więc będzie stopniowe przechodzenie ludności rolniczej do innych zawodów. Do tego celu zmierzać będzie zorganizowane na szeroką skalę przysposobienie rzemieślnicze.

Akcja ta zdążać musi planowo i konsekwentnie do podniesienia poziomu kulturalnego najszerszych mas oraz do wciągnięcia najlepszych serc i umysłów do pracy twórczej, będącej dla Państwa źródłem bogactwa i siły. Na plan pierwszy wysuwa się więc — o czym już mówiłem — bezwzględna walka z analfabetyzmem, który jest główną przyczyną zacofania kulturalnego szerokich mas. Dalej organizacja sieci szkolnictwa powszechnego, średniego i wyższego tak, aby czyniąc zadość potrzebom gospodarczym i kulturalnym Państwa, pozwoliła wykorzystać wszystkie talenty i siły twórcze drzemiące w masach.

Ściśle się z tym wiąże właściwa organizacja pracy szkolnej, która musi umożliwić pełne wykorzystanie lat studiów dla przygotowania do zawodu oraz

USUNIE WPŁYW WSZELKICH CZYNNIKÓW ANARCHIZUJĄCYCH PRACĘ, ZWŁASZCZA WYŻSZYCH UCZELNI.

Specjalną troską otoczyć należy szkolnictwo zawodowe, powiązać je z realnymi, narastającymi potrzebami Państwa w dziedzinie obrony, rozbudowy przemysłu, racjonalizacji rolnictwa i handlu. Troska państwa o przygotowanie sił fachowych iść musi jednak dalej w kierunku powszechnego przysposobienia gospodarczego i zawodowego ludności Państwa.

Wychowanie młodzieży pod kierownictwem Państwa

Zagadnienie wychowania młodzieży dojrzało w chwili obecnej do rozstrzygnięć w skali ogólnopaństwowej. Względy obrony, konieczność planowego kierowania życiem Narodu dla zapewnienia mu warunków rozwoju — domagają się zespolenia wysiłków wychowawczych i poddania ich kierownictwu Państwa.

Podkreślić należy, że w tej szeroko pomyślanej akcji oświatowo-wychowawczej ustalanie zasadniczego kierunku prac należy do Państwa. Nie tylko jednak przy ustalaniu potrzeby, ale także przy mobilizacji wszelkich środków niezbędnych do realizacji wymienionych prac — odgrywać będą ogromną rolę zorganizowane w Obozie siły Narodu Polskiego.

Duży przyrost naturalny i wynikająca stąd konieczność uporządkowania nieuniknionego nurtu emigracji,

— nikłe zasoby surowców krajowych, nie pozwalające na osiągnięcie samowystarczalności wymaganej dla obronności, oraz

— zdrowe ambicje Wielkiego Narodu — stawiają przed obecnym pokoleniem sprawę uzyskania

własnych kolonii

O.Z.N. uważa kolonie za sprawę ogromnej wagi dla Państwa. Z tego względu zaleca swym członkom czyn-

(Dalszy ciąg na str. 4-ej).

KRYZYS RZĄDOWY W ANGLII

(Dokończenie).

wane poglądy na politykę zagraniczną, a ja mam również zdecydowane poglądy. W interesie międzynarodowym leży przywrócenie jedności w działaniu między ministrem spraw zagr. a premierem.

Moim zdaniem — nie będziemy w stanie uzyskać postępów w sprawach europejskich, o ile zezwolimy na zapanowanie wrażenia, że W. Brytania ustępuje przed nieustanną presją.

Po min. Edenie złożył krótkie oświadczenie lord Cranborne. Oświadczył on, że jego zdaniem,

NIE NALEŻY DĄŻYĆ DO POROZUMIENIA Z KRAJAMI TOTALNYMI,

dopóki kraje te nie udowodnią, iż kierują się dobrą wiarą w stosunkach międzynarodowych. Lord Cranborne odmówił premierowi Chamberlainowi rzeczowej kompetencji dla rozstrzygania spraw polityki zagranicznej. Program, do którego dąży obecnie premier Chamberlain, nie jest zdaniem lorda Cranborne — przyczynkiem na rzecz pokoju, lecz ustępliwością przed przemocą.

Po przemówieniach min. Edena i lorda Cranborne'a zabrał głos

PREMIER CHAMBERLAIN.

Premier oświadczył, że ma on przede wszystkim trzy cele na uwadze: 1) ochronę interesów brytyjskich, 2) utrzymanie pokoju i rozwiązywanie sporów środkami pokojowymi, a nie drogą przemocy, 3) popieranie polityki przyjaznych stosunków z innymi narodami, które szanują przepisy postępowania międzynarodowego, bez których nie można utrzymać ani bezpieczeństwa, ani stabilizacji.

Premier nie wierzy, aby przy dobrej woli i stanowczości nie było możliwe usunąć istotnych pretensyj i oczyścić drogę ze sporów. Dla tych powodów premier uważał za celowe poszukiwać okazji do

WSZCZĘCIA ROZMÓW Z NIEMCAMI I WŁOCHAMI,

aby ustalić, czy istnieje jakaś wspólna płaszczyzna, na której możnaby zbudować ogólny schemat uspokojenia Europy

Premier zaprzecza, jakoby ze strony włoskiej wysunięte zostało ultimatum „teraz, lub nigdy"", lub jakoby ze strony Włoch wysuwane były pod adresem W. Brytanii jakiekolwiek groźby.

Różnica między mną a min. Edenem podkreślił premier — ujawniła się w sposób wyraźny po raz pierwszy dopiero w ubiegły piątek, gdy po rozmowach, odbytych przeze mnie z amb. Grandim, w obecności min. Edena omawialiśmy między sobą nasze wrażenia i wnioski z tych rozmów. — Moim zdaniem, odrzucenie w takiej chwili gotowości włoskiej do natychmiastowego wznowienia z nami rozmów, byłoby katastrofalnym w skutkach i nawet mogłoby się w dalszym biegu wydarzeń okazać, że wojna między W. Brytanią a Włochami jest nieunikniona.

Uważam natomiast, że z chwilą, gdy rozmowy zostaną wznowione, to porozumienie okaże się o wiele bardziej możliwe. Min. Eden natomiast — oświadczył premier — żądał, aby Włochy najpierw wycofały ochotników, zanim przystąpi się do rokowań. Z TEGO NIEPOROZUMIENIA MIĘDZY NAMI POWSTAŁA KONIECZNOŚĆ ROZSTRZYGNIĘCIA SPRAWY PRZEZ GABINET.

W poniedziałek rano odbyłem rozmowę z amb. Grandim, który zakomunikował mi zgodę na brytyjską formułę w sprawie

WYCOFANIA OCHOTNIKÓW Z HISZPANII.

Premier odczytał następnie tekst deklaracji, złożonej mu przez amb. Grandiego w imieniu Mussoliniego, w której

SZEF RZĄDU WŁOSKIEGO PRZYJMUJE BRYTYJSKI PLAN WYCOFANIA OCHOTNIKÓW

i udzielenia praw kombatanta za podstawę dla dalszej współpracy Włoch w ramach komitetu nieinterwencji. Premier dodał, że ambasador Grandi zapewnił go, poza tym ustnie, iż złożenie przez Mussoliniego tej deklaracji, stanowi gest ze strony rządu włoskiego, mający na celu zadokumentowanie dobrej woli z jaką rząd włoski gotów jest przystąpić do rozmów.

Premier oznajmił amb. Grandiemu wobec tego,

ŻE RZĄD BRYTYJSKI PRZYJMUJE PROPOZYCJĘ WZNOWIENIA ROKOWAŃ Z RZĄDEM WŁOSKIM W RZYMIE.

Za nim przystąpi się do właściwych negocjacyj, rząd brytyjski najpierw wezwać musi swego ambasadora w Rzymie lorda Pertha do Londynu, dla dania mu instrukcyj. Premier oświadczył Izbie ,że zakomunikował amb. Grandiemu szereg punktów, na które rząd brytyjski będzie w toku rokowań nalegał:

1) Załatwienie kwestii hiszpańskiej stanowi istotny warunek porozumienia włosko-brytyjskiego. Bez załatwienia tej kwestii porozumienie to nie będzie zawarte.

2) W. Brytania pozostaje lojalnym członkiem Ligi Narodów i dlatego zabiegać będzie o aprobatę tego porozumienia ze strony Ligi Narodów. Jasną jest rzeczą, że Liga Narodów aprobaty nie udzieli, jeżeli stan rzeczy w Hiszpanii ulegnie tymczasem zmianie przez skierowanie np. nowych posiłków włoskich do Hiszpanii, lub gdyby wykonywanie ze strony Włoch akcji wycofywania ochotników nie odpowiadało uzgodnionej obecnie między obu rządami formule.

Podkreślając konieczność utrzymania jak najbliższych związków między W. Brytanią a Francją, premier z naciskiem zapewnił Izbę, że

UWAŻA WSPÓŁPRACĘ BRYTYJSKO-FRANCUSKĄ ZA PODSTAWĘ POLITYKI POKOJU.

Jestem napewno równie szczerym przyjacielem Francji, jak minister Eden. Jeżeli między W. Brytanią a Francją z jednej strony, a Niemcami i Włochami z drugiej strony, nie doprowadzimy do pokoju, to stoi przed nami

STRASZNA PERSPEKTYWA ZDERZENIA SIĘ, CO POCIĄGNĄĆ MOŻE ZA SOBĄ ZNISZCZENIE CYWILIZACJI EUROPEJSKIEJ.

Moim dążeniem jest ratowanie pokoju europejskiego — zakończył premier

W dalszej debacie zabierali głos: przewódca opozycji poseł Attlee, przewódca liberałów Sinclair, poseł konserwatywny Amery, labourzysta Grenfell i kilku innych. Jutro zabiorą głos Lloyd George i Churchill.

Do czego dąży O.Z.N.

(Dokończenie)

ne poparcie Ligi Morskiej i Kolonialnej, jako organizacji pracującej na rzecz tej wielkiej idei — własnych kolonii dla Polski.

W stosunku do mniejszości narodowych wypowiedzi deklaracji są wyraźne. Polityka Obozu pójdzie po linii współżycia w oparciu o wspólne dobra, celem rozbudowy i pogłebienia jednolitej kultury w ramach Państwa Polskiego.

Odrębności kulturalne, jako wynik zróżniczkowania naszego terytorium i ludności, będące naturalnym czynnikiem w szlachetnym współzawodnictwie pogłębienia kultury, doznala poparcia w granicach interesów Rzeczypospolitej, jednak postulaty i działania godzące w interesy państwa, nie mogą liczyć na tolerancję.

W stosunku do mniejszości żydowskiej

Obóz stwierdza, że przez swoją specyficzną strukturę ludnościową, stoi ona na przeszkodzie normalnej ewolucji mas Narodu Polskiego. Fakt ten musi wywoływać uczucia nieprzyjazne między ludnością polską, a mniejszością żydowską.

OBÓZ PRZECIWSTAWIA SIĘ JEDNAK WSZELKIEJ DEMAGOGICZNEJ I NIEODPOWIEDZIALNEJ AKCJI TERORYSTYCZNEJ W STOSUNKU DO ŻYDÓW, JAKO SZKODLIWEJ I UCHYBIAJĄCEJ GODNOŚCI NARODU.

Rozwiązanie problemu żydowskiego widzimy w radykalnym zmniejszeniu liczby Żydów w Polsce. Możliwe to jest jedynie w drodze przeprowadzenia planu emigracji Żydów z Polski. Plan ten musi uwzględnić interesy Państwa i być całkowicie realny.

Asymilacja Żydów nie jest celem polskiej polityki narodowościowej. Są jednak jednostki pochodzenia żydowskiego, KTÓRE ŻYCIEM SWOIM DOWIODŁY ZWIĄZANIA ISTOTNEGO I GŁEBOKIEGO Z POLSKĄ I TYM SAMYM NALEŻĄ DO POLSKIEJ WSPÓLNOTY NARODOWEJ.

Rozpoczynamy dziś w nowej więzi organizacyjnej dalszą pracę około zjednoczenia Narodu w naszym Obozie. Czeka nas praca żmudna i odpowiedzialna. Nie zrażamy się trudnościami, które spotykamy na naszej drodze. Cel jest wielki — nie zabraknie nam zapału i wytrwałości w pracy dla jego osiągnięcia.

Lord Halifax następcą Edena

Narada Chamberlaina z ambasadorem Grandim

LONDYN, 20 lutego

(PAT.) Sensacją dzisiejszego przedpołudnia była wizyta ambasadora Grandiego u premiera Chamberlaina. Na Downing- Street odbyła się u premiera Chamberlaina konferencja z udziałem Grandiego, lorda Halifaxa i stałego podsekretarza stanu w Foreign Office sir Aleksandra Cadogana. Ambasador Grandi przybył na Downing-Street o godz. 11 zaś odjechał o godz. 11.45

Ze składu osobowego tej narady wnoszono, że lord Halifax obejmie spuściznę po min. Edenie. Istotnie o godz. 13-ej oficjalnie zakomunikowano, że lord Halifax objął kierownictwo spraw zagranicznych. Możliwe jest, że za parę miesięcy powołany będzie na stanowisko ministra spraw zagranicznych jeden z polityków zasiadających w Izbie Gmin. Niewątpliwie fakt, że lord Halifax zasiada w Izbie Lordów i że wobec tego cały ogromny ciężar reprezentowania spraw polityki zagranicznej przed Izbą Gmin spada na premiera, względnie na parlamentarnego podsekretarza stanu do spraw zagranicznych, czyni niezbędnym po pewnym czasie mianowanie na stanowisko ministra członka Izby Gmin.

Londyn, 21 lutego.

(Pat) — Ambasador Grandi wręczył dziś premierowi Chamberlainowi odpowiedź Włoch na notę brytyjską w sprawie ewakuacji ochotników.

Treść odpowiedzi włoskiej nie została dotychczas opublikowana.

OCZY ZACHODU ZWRÓCONE NA AUSTRIĘ

Londyn, w lutym.

Mimo że żaden traktat o przymierzu nie został podpisany, więzy, które łączą Wielką Brytanię z Francją są znacznie ciaśniejsze w r. 1938 niż w r. 1914. Dowodem tego, (jeśli jeszcze jeden dowód jest potrzebny), jest przyszła wizyta angielskiej pary królewskiej w Paryżu, wizyta poprzedzająca nawet tradycyjne podróże do Indii i Dominiów.

Przymierze angielsko-francuskie ma charakter bardzo ścisły, o ile chodzi o Europę zachodnią i sprawy śródziemnomorskie. W sprawach, dotyczących Europy środkowej i wschodniej zachowują obydwa mocarstwa dosyć daleko posuniętą swobodę ruchów.

Jest to zupełnie zrozumiałe: Anglia nie posiada traktatów przyjaźni z żadnym z państw Europy środkowej, podczas gdy Francję łączą liczne więzy z Polską, Czechosłowacją, Jugosławią i Rumunią. Co więcej, Paryż i Londyn nie zapatrują się na sytuację na kontynencie pod tym samym kątem widzenia. Głównym nieprzyjacielem Francji jest Rzesza, podczas gdy Anglię niepokoi bardziej Italia.

Tym właśnie wytłómaczyć można pewną pasywność dyplomacji wielkich demokracji w sprawie Austrii, a nawet pewne nieporozumienie między Downing street a Quai d' Orsay.

Dotychczas wielka część angielskiej opinii publicznej była za pozostawieniem Rzeszy pewnej swobody ruchów w Austrii. Arystokratyczni germanofile, zrzeszeni dokoła „Times", twierdzili, nie bez pewnych pozorów słuszności, że formalny czy częściowy „Anschluss" może bardzo ostudzić przyjaźń między Rzymem a Berlinem.

Jednakże wypadki bieżącego miesiąca spowodowały zupełną zmianę w angielskiej opinii. Przedewszystkiem wypadki 4 lutego ostudziły zapał nawet najbardziej zatwardziałych germanofilów. Pozatem Anglicy zdają sobie sprawę, że **dzisiejsza Italia nie jest już tym samym mocarstwem, które w roku 1934 zmobilizowało nad Brennerem kilkadziesiąt tysięcy wojska.**

Katastrofalna sytuacja ekonomiczna i ciągłe niepowodzenia w Hiszpanii **zmuszają Rzym do wielkiej ustępliwości względem Berlina.** Dziś ten sam Mussolini, który tak ostro bronił praw i życzeń swoich ziomków we francuskim Tunisie, musi **tolerować pangermanistyczną, anty - italską propagandę we włoskim Tyrolu.**

Angielska publiczność zdaje sobie sprawę, że **punkt ciężkości „osi" przeniósł się z Rzymu do Berlina, i że ta zmiana sytuacji wymaga zmiany polityki.**

Tym wytłómaczyć można rezultaty ostatnich rozmów min. Edena z ambasadorem Francji, panem Corbin. O ile dotychczas Anglia raczej hamowała wysiłki francuskie w Europie środkowej, to **tym razem Londyn nalegał, by Paryż przedsięwziął energiczniejsze kroki w celu obrony niepodległości austriackiej.**

Oczywiście, jest zapóźno, by zapobiec już dziś **wasalizacji Austrii skoro koń trojański już jest w Wiedniu.** Wysiłki mocarstw zachodnich opóźnią jednak formalny Anschluss, a dymisja min. Edena przyśpieszy porozumienie z Włochami na tematy austriackie.

T. S.

Nowi wiceministrowie rolnictwa

Nominacja pp. dr. Jaroszyńskiego oraz Wierusz-Kowalskiego

Warszawa, 21 lutego.

(PAT) Pan Prezydent R. P. mianował podsekretarzami stanu w min. rolnictwa i reform rolnych p. dr. Mauryce-go Jaroszyńskiego, prezesa związku rewizyjnego samorządu terytorialnego oraz Michała Wierusz-Kowalskiego — dyrektora departamentu w min. przemysłu i handlu.

Z dziejów Łodzi

Dnia 22-go lutego 1657 r. nad Łodzią i okolicą przeszła straszliwa zaraza morowa, która zdziesiątkowała mieszkańców. Zaraza trwała kilka lat i według źródeł Tomasza Sekundarskiego, kustosza kościoła kolegjackiego w Kole, zaraza morowa pochłonęła w ciągu 50 lat około 7 tysięcy ludzi, przyczym w następnym nasileniu epidemji w roku 1708 padło w okolicach Łodzi ponad półtora tysiąca osób.

Dopiero około roku 1712 udało się epidemię zażegnać, ofiarą jej w Łodzi padli wówczas poważani obywatelę Łodzi, m. inn. wójt Jan Markowicz, rajcowie Koszel, Bartosz Warka i inni.

Luty
22
Wtorek

Dziś Św. Piotra
Jutro Damiana

Wschód słońca	6.38
Zachód słońca	17.01
Wschód księżyca	1.46
Zachód księżyca	10,10
Długość dnia	10,09
Przybyło dnia	2,29

Krótkie wiadomości

MUZEUM PAMIĄTEK po Pierwszym Marszałku Polski Józefie Piłsudskim utworzone będzie w Łodzi. Sprawa ta rozpatrzona zostanie dziś na posiedzeniu komisji radzieckiej, finansowo-budżetowej i opracowana w formie wniosku na najbliższe posiedzenie plenarne tymczasowej rady miejskiej, które odbędzie się w nadchodzący czwartek.

* * *

KOMISJA RADZIECKA do spraw ogólnych zwołana została dziś na posiedzenie w sprawie realizacji planu regulacyjnego miasta. Na porządku dziennym posiedzenia znajduje się między innymi sprawa uchwalenia szczegółowego planu zabudowania terenów zawartych między osiami ulic Napiórkowskiego, Tatrzańskiej i Milionowej oraz między osiami ulic Zgierskiej, Pocztowej, Sadowej i Chrobrego.

* * *

GRUŹLICA ZABIERA W ŁODZI najwięcej ofiar. Według sporządzonego obecnie zestawienia przez wydział statystyczny magistratu wynika, że na 7217 zgonów w roku ub. — 1034 zgony przypada na gruźlicę. Rak pochłonął 629 ofiar, inne nowotwory — 71, choroby serca i krążenie krwi razem — 1329. Na 1000 mieszkańców przypadało 11,1 promili zgonów.

* * *

KONTROLA ŚMIETNIKÓW przeprowadzona będzie przez wydział zdrowia we wszystkich domach łódzkich. Jak wiadomo, w domach, które położone są przy ulicach skanalizowanych, śmietniki drewniane i murowane miały być skasowane i zastąpione ruchomymi śmietnicami metalowymi, hermetycznie zamykanymi. Po dniu 1 marca nakładane będą na właścicieli, którzy nie zastosowali się do przepisów, kary.

* * *

58.000 DZIECI I MŁODZIEŻY korzysta obecnie z akcji dożywiania na terenie okręgu łódzkiego. W samej Łodzi akcją objętych jest 26.000 dzieci. Miejska rada szkolna postanowiła podjąć akcję w kierunku uzyskania większych funduszów i objęcia akcją dożywiania jeszcze conajmniej 3000 dzieci.

* * *

DODATKOWA KOMISJA POBOROWA dla P.K.U. Łódź-Miasto II urzędować będzie w dniu 28 b. m. Zgłosić się winni mężczyźni rocznika 1916, zamieszkali na terenie 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 i 14 komisariatów policji.

Dyżury aptek

Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki: M. Kasperkiewicz (Zgierska 54). A. Rychter i H. Łoboda (11 Listopada 86). J. Zundelewicz (Piotrkowska 25) S. Bojarski i W. Schatz (Przejazd 19). Cz. Rytel (Kopernika 26). W. Lipiec (Piotrkowska 193). A. Kowalski i S-ka (Rzgowska 147) (p).

Strajk w przemyśle pończoszniczym

Blisko pięć tysięcy robotników porzuciło pracę.—Kotoniarze żądają podwyżki płac w wysokości 18 procent

Wczoraj, zgodnie z uchwałą walnego zgromadzenia robotników, rozpoczął się strajk w przemyśle pończoszniczym-kotonowym. Pracę porzuciło

3000 ROBOTNIKÓW-KOTONIARZY

oraz 1800 robotników, zatrudnionych w charakterze sił pomocniczych.

Strajk, który objął wszystkie fabryki, ma przebieg zupełnie spokojny. Nad zachowaniem spokoju czuwają komisje strajkowe, które powołane zostały jeszcze onegdaj wieczorem i w ciągu całego dnia wczorajszego patrolowały przed bramami fabryk.

Jak wiadomo, strajk wynikł z tego powodu, że przemysł kotonowy, do którego zwróciły się związki zawodowe,

DOMAGAJĄC SIĘ PODWYŻKI PŁAC O 18 PROC.,

nie tylko nie zgodził się na uwzględnienie tego postulatu, lecz ze swej strony zaproponował redukcję płac o 15 proc.

Trwa również w dalszym ciągu strajk robotników zatrudnionych w forniarniach pończoch w Łodzi, w liczbie 800 osób. Strajk ten wynikł już w ubiegłym tygodniu, również na tle żądań podwyżki płac.

Dziś natomiast strajk obejmie najprawdopodobniej

CAŁY PRZEMYSŁ POŃCZOSZNICZY

w Łodzi. Wczoraj przed południem w okręgowym inspektoracie pracy odbyła się konferencja w sprawie umowy zbiorowej dla robotników zatrudnionych na okrągłych maszynach pończoszniczych. Liczba tej kategorii robotników wynosi w Łodzi ponad 4000. Konferencja rezultatu pozytywnego nie dała, ponieważ przemysłowcy nie zgodzili się na podwyżkę płac wyższą ponad 4 proc., gdy natomiast robotnicy domagali się 17 proc.

W związku z tym wczoraj wieczorem odbyło się walne zebranie robotników z okrągłych maszyn, na którym również postanowiono rozpocząć strajk i to już od dnia dzisiejszego.

* * *

Trwa również strajk robotników pończoszników w drugim co do wielkości ośrodku tej gałęzi przemysłu, w Aleksandrowie. Robotnicy zażądali również podwyżki płac. Ponieważ obie strony wykazują gotowość do pewnych ustępstw, prawdopodobnie w bieżącym tygodniu zwołana będzie przez inspektorat pracy konferencja porozumiewawcza.

Incydent w gazowni miejskiej

Dwaj urzędnicy pochodzenia niemieckiego pod zarzutem znieważenia narodu polskiego

W gazowni miejskiej zdarzył się wczoraj charakterystyczny incydent:

Do dyrekcji gazowni zgłosiła się w godzinach przedpołudniowych delegacja pracowników i zakomunikowała, że dwaj urzędnicy Wenske i Robert Dreger dopuścili się znieważenia Narodu Polskiego. Według ich relacji, obydwaj dyskutując na temat wypadków politycznych w Austrii, wskazać mieli na mapie, że Śląsk, Poznańskie i Pomorze winno być przyłączone do Rzeszy Niemieckiej i mieli się wyrazić przy tym obraźliwie o Państwie Polskim.

Delegacja zażądała wobec tego od dyrekcji natychmiastowego zwolnienia z pracy wymienionych urzędników, oświadczając, że do tego czasu, na znak demonstracji, wstrzymują się od pracy, a po godzinie sami usuną Wenskego i Dregera.

Dyrekcja gazowni powiadomiła natychmiast zarząd miejski, który wydelegował specjalnych urzędników dla przeprowadzenia natychmiastowego dochodzenia. Po wstępnym badaniu zarząd miejski opublikował następujący komunikat oficjalny:

„Na terenie gazowni miejskiej w Łodzi odbył się wczoraj wiec robotników i pracowników, zwołany pod wpływem krążących wersyj, jakoby dwaj pracownicy umysłowi tej instytucji, Wenske i Robert Dreger, pochodzenia niemieckiego, mieli się wyrazić obraźliwie o Polsce oraz wskazując na mapę twierdzili, że pewne tereny Polski powinny przejść do Niemiec. Na wiecu, robotnicy i pracownicy omówiwszy tę kwestię, powzięli rezolucję, domagającą się usunięcia tych dwuch pracowników z pracy.

Zarząd miejski wydelegował wczoraj na miejsce swych urzędników dla zbadania sprawy. Po wysłuchaniu stron ustalono, że wspomniani dwaj pracownicy mieli się już przed półtora rokiem wyrazić, że Pomorze powinno być w przyszłości przyłączone do Niemiec. Pracownicy ci jednak zaprzeczyli, jakoby kiedykolwiek rozmowy takie prowadzili. Jedynym ustalonym dowodem oskarżenia jest osoba świadka tej rozmowy. W tych warunkach zarząd miejski postanowił wydać decyzję po dokładnym zbadaniu sprawy. Narazie dwaj wymienieni pracownicy odsunięci zostali od pracy." (i)

Delegacja aptekarzy łódzkich

u wicemin. Piestrzyńskiego

W tych dniach delegacja łódzkiego stowarzyszenia właścicieli aptek w osobach pp. dra Rembielińskiego i mag. Bojarskiego i Danieleckiego przyjęta została przez wiceministra pracy i opieki społecznej Piestrzyńskiego, któremu przedstawiła najaktualniejsze zagadnienia i postulaty aptekarstwa łódzkiego.

Zaznaczyć należy, że łódzkie stowarzyszenie aptekarzy na czele z prezesem Wiktorem Wagnerem przejawia wielką żywotność w zakresie obrony praw zawodu aptekarskiego, zwłaszcza w przededniu wprowadzenia uchwalonych przez radę ministrów w życie projektów Izb Aptekarskich, które uregulują stan prawny w tak poważnym zawodzie.

Wielka Łódź liczyć będzie 800 tysięcy mieszkańców

Szereg miejscowości zostanie włączonych do naszego miasta. — Napływ ludności z prowincji

Wydział statystyczny zarządu miejskiego opracował bardzo interesujące dane, dotyczące ruchu ludnościowego w Łodzi. Jak się okazuje w Łodzi wzrost zaludnienia postępował systematycznie naprzód. Nie było ani jednego roku, w którym przyrost, nie naturalny, lecz napływowy, zatrzymał się na miejscu. Tylko **wojna światowa wprowadziła wyłom w tym rozwoju naszego miasta.**

Najgwałtowniejszy przyrost ludności datuje się od roku 1887 t.j. od chwili narodzin przemysłu łódzkiego. Fabryki w Łodzi wzrastały w tempie wręcz błyskawicznym i tłumy przybywały do naszego miasta, jak do ziemi obiecanej, by znaleźć tu zarobek, w charakterze robotników, bądź też w rozwijającym się handlu.

W roku 1907 Łódź liczyła przeszło 300.000 ludności, a w roku 1914, już przeszło pół miliona. W okresie wojny, jak już zaznaczyliśmy, liczba ludności zmalała, co tłumaczyło się zarówno masowymi wyjazdami, jak i zastojem przemysłu, ale od roku 1918 zaznacza się już napowrót silny przyrost. **Na dzień 1 stycznia 1937 roku Łódź liczyła 645.112 mieszkańców, w ciągu ub. roku mimo niesprzyjającej koniunktury, przybyło ponad 20 tysięcy i w chwili obecnej Łódź liczy 655,231 mieszkańców.**

Bardzo ciekawa jest różnica pomiędzy przyrostem napływowym a naturalnym w Łodzi. **Podczas gdy w ostatnich 10 latach przyrost naturalny wynosił przeszło 65,000 mieszkańców, przyrost napływowy — przeszło 120.000 mieszkańców. Ruch emigracyjny do Łodzi trwa więc w dalszym ciągu.**

Obecnie, ponieważ w najbliższej przyszłości nastąpić ma inkorporacja szeregu miejscowości podmiejskich do Łodzi, liczyć się należy z tym, że ludność naszego miasta przekroczy niebawem 800.000 mieszkańców. (i).

Kuratorium szkolne w Łodzi

zostanie przywrócone w przyszłym roku

Wczorajsza wiadomość „Republiki" o zamierzonej restytucji kuratorium okręgu szkolnego w Łodzi, wywołała duże zainteresowanie, zarówno w kołach szkolnych jak i wśród licznych rzesz rodziców młodzieży szkolnej. **Przed kilku laty bowiem okręg łódzki, jeden z największych po Warszawie, został pozbawiony władz kuratoryjnych i przydzielony do stolicy, co w dużej mierze skomplikowało stosunki szkolne.**

We wszystkich ważnych sprawach trzeba było zwracać się do kuratorium warszawskiego. Wiele koniecznych posunięć w dziedzinie szkolnictwa zostało zaniedbanych z tej tylko przyczyny, że nie było władz kuratoryjnych w Łodzi. To też od pierwszej niemal chwili, przeniesienia kuratorium rozpoczęły się starania o przywrócenie poprzedniego stanu rzeczy.

Jak się dowiadujemy w dalszym ciągu, sprawa utworzenia kuratorium okręgu szkolnego z pełnymi agendami w Łodzi została już definitywnie postanowiona. Ze względu na to jednak, że w preliminarzu budżetowym ministerstwa W. R. i O. P. nie figuruje odpowiednia kwota na ten cel — postanowiono zrealizować to zamierzenie etapami. Przygotowania do uruchomienia kuratorium rozpoczną się już obecnie. We wrześniu rb. t. j. na początku nowego roku szkolnego utworzona będzie delegatura kuratoryjna w Łodzi, która stopniowo będzie przejmowała agendy kuratorium warszawskiego. **Zaś od 1 kwietnia 1939 roku kuratorium zacznie urzędować w całej rozciągłości.**

Ponieważ w wyniku budowy nowego gmachu dla urzędu wojewódzkiego przy ul. Matejki, obecny gmach przy Ogrodowej zostanie zwolniony — istnieje projekt, aby tam właśnie znalazło swą siedzibę nowe kuratorium łódzkie. (i)

Pełna tabela wygranych

4-go dnia ciągnienia I-ej klasy 41 Loterii Państwowej

(TABELA NIEURZĘDOWA — BEZ GWARANCJI).

100,000 zł. — 48780.
50,000 zł. — 156318.
15,000 zł. — 104091.
10,000 zł. — 139814.
5,000 zł. — 137944, 149957.
2,000 zł. — 120225, 136539, 149480, 154056.
1,000 zł.—45589, 88265, 92043, 159578
500 zł. — 899, 12020, 16911, 66121, 68301, 107819, 108189,
250 zł. — 86, 10669, 18447, 20343, 25059, 29558, 47261, 50939, 51493, 56460, 58536, 55146, 62487, 68686, 98521, 99072, 101908, 106248, 112560, 114603, 116392, 133981, 14882, 149592, 158567, 68177.

Wygrane po zł. 62.50, z literą s po zł. 125.

199 304 429 39 56s 600s 95s 763 820 1107s 306s 87 407 24 538 631s 783s 866s 90s 971 3039 284 334 489 601 63 915 48 92s 4079 181s 382 599 658 740 876 5161 285s 378 480 533 752 6003 60 81 314 27s 62 431 60 953 7171 339 466s 613 26s 80 703 45 94 825 8230s 51 671 94 748s 959 9032 93 220 35 591 720

10117s 467s 564 95 736 70 911 15 16s 11320 563 611 83 841 908 85 12044s 99 355s 452 731 13107 663 707 14284 434s 528s 612s 799 965 85 15023 128s 85 204 28 90 464 75 97 583 622 910 89 16036 68 289 93 413s 551 672 833s 45 93s 17242s 323s 855s 18113 264 315s 654 884 19008s 203 353 76 437 558 738 56 94

20043 72 77 329 513s 631s 76 839s 21125 29 231s 689s 93 702 816 90s 22013 50 388 682 933s 42 23076 129 309 492 24103 61s 277s 93 428 58 25198 240 781 831 26338 55 78 423 63 636s 68s 763 27524 685 708s 874 28192 451 84 96 938 29103 82 386 567 640s 78

30075 102 31s 413 724 935s 40 31029 475 505s 688s 901s 32113s 60 243 314 71s 88s 447s 72 832s 797 33046 60 90 248s 370s 80s 760s 800 7 32 34197 235 59 390 417s 596s 919 24 54s 35156 78s 469s 677 816s 37088 100 210 343s 83s 530 655 913 31 73 38121 239 333 520s 608s 52s 746 902 39034 84 5 343 70s 876 913 79

40046 274 321s 439 48s 700 41799 871 42036 105 50s 294 354 800s 939s 43155s 97 271 447 586 747 956 44024 31 108s 269 73 334 85s 481 566 81 618 69 45013 68 219s 514 701 46098 535 628 39 84 7 721 839s 97 47036 166 74s 219 37s 55s 61s 363s 404s 55s 69 834s 48116s 204s 68 553s 704 5 33s 49025s 132 302 57 663 781 815

50047 113 338s 768 99 951 51267 401 738s 52124s 221s 65 585s 686s 792 983s 53033s 64 73 115 22 62 471s 614 719 76 54184 340 526 719 61 55144 358 628 35 72s 41 4 845 917 41 56168 282s 342s 423 81 539 627 59s 78 746s 57123 88 251 9 371 658s 91 716 70s 58332s 606 877 59015 161s 67 327 419 56s 645 75 961 73

60077 294 312s 430s 84s 89 910 25 61000 155 574s 814 936 62059 158s 418 44 563s 694 903s 90 1 63058 314 407 99s 795 869s 85 950 64083 241 426 548 661s 88 963 65019 240 79s 429 43 575s 608 779 846 961s 66230 524 46 50s 7s 652 763s 831s 66s 89 67036 339s 483 88 500 24 68142 77s 204s 74 338 57 448 583 634 719 23 814 69062 84 159 70 232 330 616s 41 90s 757 900s

70058 108 12 33s 344 605 41s 709 46 56 71035s 103 245 420 621 776 944 7 72047s 117 47 216s 321 60s 432s 104 615 773 91s 73104 331s 63 644 762 889 961 88 74072 98 144s 255 338 485 979 75033 106 85 239 316s 405 72s 583 663 76209 76 568s 82s 883s 77075 130 502 729s 839s 48 78218 333 519 612 46 751 955 79002 31s 37 259 364 89 522 651 56s 89 761

80080 5 156 484s 521s 60s 76 601s 81052 5 159 64 71 95 208 17 403 574s 917 82258 68 433 63s 513 55s 70 679 89 765 938s 83006s 571 617s 99 791s 812s 915 84077 521 681 922 80s 85014 206s 478 592 663 759 834s 85s 86355s 87030 372s 553 839s 88038s 176 436 17 627 59 92 712s 874 94 921s 89045 231s 617 907s 18s

90098s 519 807s 42 914 47s 91376 839 907 92017s 133s 281s 91 679 93068 71 136 88 383s 733 836s 66 918 94023 45 52 188 288 514 688 736s 67 816 95022 61 66 594 728s 38s 892 96069 157s 63 255 92 325 83s 541 679s 786s 97149s 417 525s 674 706 90 1s 822 4 929 98060 215s 310 99s 412s 74 580 710 25 47 830s 99252s 458 89 542s 965s

100020 175 223 35 544 810s 101271 99s 327 496 566 68 662s 787s 813 987 102019 279 728s 934 103052s 220 30 424 547s 72 787 855s 104039 73s 86 131 342s 57 554 56 802 958 105036 159 253 62 302 8 48 537 731 45 61s 106137s 212 26 316 401s 581 107010 92s 207s 539 99s 720 862 944 108087s 320 8 664 109163s 226 77s 519s 604 24 41 728

110228 42s 339 57s 470 505s 648 791 111030s 245s 309 450 607 18s 91 748 818s 112112 24s 234 61 597 623 892s 113259s 429 43 48s 521 94 616s 49 790 114252 83 346s 485s 603 47 82s 766 115054 73 355s 69s 553 8s 116355s 69s 553 58s 117 791 94 859 98s 938 118003 70s 163 377s 424 804 6 51 83 119501 47 749 849s 911 23 69s 97

120022 328 79 436s 732 52 971 121068 207 506s 65 676 841 6 9 66 962s 122264s 320 98 423 535 642 916s 83 123110s 93 210s 17 370s 497s 656 124223 330 93 433s 756 851 6s 943 125423 838 930s 72 126134 88 397 402s 537 657s 718 127191s 207s 43 86 503 679s 891 948 128197 297 314 37 465 659s 856s 129152 59s 379s 498 544s 733

130004 477 539 93s 606s 37 64s 770 131083 303 735 952 69 132114 25 47 276 80 306s 91 439 520 641 782 133151 665s 866 99 919s 48s 134022 112s 300 74 426s 68 540s 677 135504 603 738s 938s 136199 243 557s 774 89 822 137024 665 901 138352 57 721 69 819s 139038s 362 615 714 36 74 826 905

140002 223 418 77 586s 87s 604 62 888s 142215s 306s 16s 609 51 733s 841 142261s 300s 434 561 789s 960 6 143025s 214 525s 653s 7 876s 83 968 144265s 74 739s 808 20 991s 4 145199 534 767 941s 146030 86 224 52 79 537 957 87 147098s 178 342s 464 8 71 947 69 148169 313 671 86 832s 149166 74s 207 85 311 764s

150096 107 46 286 300 12 18s 731 151027 219 344 15s 485 571 677 873s 903s 58 152484 573 676 831s 962 153101 203s 486 518 32s 49 653 762 852 75 154018s 133 74 398s 453s 561 722s 155096 241 517 44s 618s 876s 156097 207 606 789 157132 209s 82 340 480 515s 749 823 158177 288 337 433s 39 550 615 738s 159086 205s 97s 351 430 563 66 704 35 87 90 803 909 49

DRUGIE CIĄGNIENIE.

20,000 zł. — 34124.
25,000 — 109758.
15,000 zł. — 124224.
5,000 zł. — 38412, 55761.
2,000 zł. — 67830, 70301, 159439.
1,000 zł. — 7914, 8493, 61613, 92113, 139845.
500 zł. — 9160, 19409, 84799, 88975, 96488, 107754.
250 zł. — 11439, 15070, 17441, 17702, 17965, 43737, 41745, 55442, 56860, 60046, 34881, 65220, 68983, 69472, 71978, 72118, 72337, 78675, 86438, 98490 107331 107542 115137, 129950, 140510, 145682, 146317, 149139.

Wygrane po zł. 62.50, z literą s po zł. 125.

605 190s 338s 403 939.

1273s 338 503s 651 730s 938s 2009 250s 849s 3330 609 707 869 4015s 5359s 693 979 6237 323 525 7015 199 512 47 786 8247s 567 788 9471 672.

10091 247 387 750 11361 567 12357 896 13251s 535s 638 54s 751s 809s 907 15571 667 16606 340 803 74 98s 17083s 283 727 856 982 18020 61 223 331 819 19072s 155 93 381s 452 643 777.

20302 497 579s 857 922s 21290s 469 22289 635 818s 23279s 346 24496 619 62s 25002 138 474 26074 316 727 999 27163 68 351s 687 724 28420 949s 29115 66s 892.

30012 89 223 563 72 657 31524 679s 826 981s 32016 362 744 912s 33204s 58 68 95 604 92 702 560 34276s 617 35052 485 629 906 82 36240 91 457 925 37184 491 525s 665 67 771 923s 26 38208 424 968s 39190 330 876.

40186 218s 774s 621 41040 72 302 537s 788 42 509 43342s 583s 44057s 214s 413 677s 883 45709 842 911s 46414s 47181 805s 49231s 359s 418

50011 51344s 400s 704s 899 52005 377 649s 935 53086 238 315s 65 679 908 70 54207s 574 55194 880 56369 621 57906s 58371 810 950s.

60046 195s 61035s 52s 392s 792 94 862 62157 95 413s 570 746s 89 854 63068s 95 143s 53 329 64632 881 903 93 65409 532 716 914 66076s 130 474 618 67143 355 403 38 776 68503s 69106 208s 332 410 86 838 904.

70012 112 219 67 336 71074 93 160 253 314s 428s 546 69s 701s 13 82s 855s 916s 72031 425 73077 115 259 315 462 74331 448 560 894 75149s 346 446 524 985 76270s 315 690 732 94 77 77333s 992 78875s 79278 534s.

80436 81073s 82886s 900 83050s 181 361s 774 84043 248 633 85406 86097 290 516s 624 58 779 87413 596 98s 88007s 126 863 929s 89249 303 769 982s.

90324 752 91135 853s 92421 879 93034s 75s 275 320s 93 445 840 926 94424 572s 918 95879 96238 429 66s 507 935 97144 201s 470 728 874 98040 362 776s 99835.

100576 101075 107 2778s 384 536 838 102269 369 744 103327 450s 556 797s 875 104098s 416s 55 538 105604s 932 106087 155 755 62 68 89s 107469 834 108098s 293 594s 658 746 109165s 74 718 844.

110156 842 698s 881 111533 844 112053s 994 113007s 69s 631s 114357 372 781 895 115419s 81s 556 830 37 116024 831 986 117291 714 118387 119310s 625 66.

120038 41 79 401s 121033s 320s 83s 632s 932 122129 39 72s 815s 123010 371 454 767 998 124077 554s 750 125891 126626s 34s 94 732 368 127379 799 129026 51.

130093 114 339s 465 500 640 899 909 76 131181s 209 53 644 757 844 132657 133368 820s 67 134443s 554 135125s 204 306 503 56 640 919 96 136088 290 137303 138047s 160s 865s 139989.

140052s 622s 757 141082 359 518s 142195s 366 527 741s 143198 638 866 957s 144027 355 91 559 757s 811 145008 29 129s 53 348 552s 567 736 146112 20 585s 927 147347 85s 498 940 148133 51s 953 149148 365 409 13s 841 901 96.

150023s 341 68s 546s 665 903s 151147 98 231 957s 152366 153209 154360 493 589s 156071 237 425 97s 804 157258 475 864 158816 159209 316s 692.

TRZECIE CIĄGNIENIE.

Wygrane po zł. 62.50, z literą s po zł. 125.

057 129 526 654s 931 1492s 679 965s 2363 694s 748s 836 88 3292 615 84 4031s 33 259 504s 17s 980 5279 330 6051 74s 126 279 308 715s 7646s 800 8455 520 798 9205 26 341 457 668 955

10022 89 418 87 723 825s 11164 544s 862 12134 37s 45 257 62 367 449 585s 637 872 13311 59s 904 817s 96 983s 14161 312 24 62s 71 534 620s 15219s 430 820 933 16225 403 767 976s 17261s 526 741 18206s 76 482 522 71 717s 815 19477s 837 73 946

20057 570 729 39 838s 21045 53 139 204 444 551 96s 22546s 787s 977 23020 53 252 95s 441 916s 24029 72 189 208 314 25085 105 493 26451 70 86 7 27322s 529 698 781 28130 277 336s 480 521s 78 823 33 58s 29291s 46 795 857

30034s 143 481 31073s 333 788s 499 931 82 32156s 88s 598s 629 33028 416 531s 704 83 91 826 24073 158s 90 767 35163 84s 347 412 531s 815s 36356s 37019s 431 809 38022 794s 39282 407 733 62s 902s 95

40188s 371s 637s 46 888 41305 476 502 622s 885 911 42687 843s 72 80s 903 43108 32s 89 44095 157 208 458s 607 803 32 904s 45156 432s 40s 73 840 62s 63 46002 273 753s 47163 331 48373s 683 706 822 49140 307 37 549 636

50057s 236 331 51270s 313 955s 52025 319 53000s 197 54261 301 55090 104 229 94 303 99 950 56045 213s 57486 746 813s 945 58306 457 592 862 59353 566

60271s 61690s 990 62069 112 261s 338 449 83 580 975s 63174s 693 64111s 293 515 65039 59 156 79 202 354 524 776 884 908s 66030s 436 592 771 813 70 959s 67133 485 89 903 68002 86 550 737 822 45 69165 691 762 998

70427 588 651 749s 73 80 90 71519s 650 902s 72118s 53s 76 735s 73191 360s 780 74441s 511 709 804 999 75620 761s 830 959 76295s 506 868s 77066 105 320 823 938 68 78115 959 79288 419 804

80453 81146s 82452 687s 83626s 964 84291 534 692s 782 92 867 85129s 318s 60s 848 935 86707 876 88207 21 22 80 329 467 542 829 96 89187 256 466 598 646

90184 587 859s 91657 773s 817 92094 408s 608 93048s 133 392 483 775s 859 79s 94169 338 59 697 807s 40 999 95109 229 50 657 95s 743s 96057 90 120s 76 854 97080 88s 301 98052 220 304 422 35 719s 954 99417 970

100445 714 45 101110 653 725 875 102595s 103325 521 774s 105092 221 363 403 729s 94 106041 742 926 98 107349 737 108078s 421 564 78 609 760 88 926 109028 607 86s

110335s 644 49 111017s 101 39 84s 393 429 759s 61 112445s 712 894s 977s 113792 114008s 529s 673 115227 396s 487 637 761 970 82s 116140 520 932 117282 609 118228 528 610 119067 82 94 137 394 587 633s 801s

120232s 457 828 121246s 86 621s 5 122047 486 550 123211s 124097 98s 114 580 682s 126119 303s 502s 897 127513 62 775 128429s 536 655 758 129062 337s 466s 590 627 74 907.

130171 74 867 94 425 95s 820 79s 921 70 131193 358 412 577 641s 812 987 93s 132916 37 133152 267s 367s 972 518 715 209 49 134016s 121 227 562 636 962 135013s 387 678 781s 86 896 958 136045 220s 137050 126 428 580 520 777 138269 83 474 684 753s 57s 139344 400s 23 734.

140004 54 354 141012 447 765s 142217 80 703 980 13274 83 368s 518 77 891 144487 520s 72 962 145193 377 884 146326s 420s 715 147666s 773 148718 50 807 149205s 26 94s 634s.

150439s 84 706 151089 359 460 77s 718s 833 152068s 465 153442 967s 154292 557s 155063s 378 158012 64 334 417 37 159003 127 973.

JAK POWSTAJĄ KAMIENIE ŻÓŁCIOWE?

Gdy żółć zostaje wydalana z wątroby leniwie, w pęcherzyku żółciowym zbierają się zbyt wielkie jej zapasy, żółć ulega gęstnieniu i wskutek tego tworzą się w niej osady. Osady te zbijają się w grudki, t. zw. piasek żółciowy. Na grudkach osiadają sole, wchodzące normalnie w skład żółci, na nich powstają nowe osady. Grudki wskutek tego stale się powiększają i w ten sposób powstają z nich Kamienie Żółciowe. Obecność ich w ustroju powoduje wiele dolegliwości jak naprzykład ból w bokach i w dołku podsercowym (gdzie schodzą się żebra), pobolewanie w wątrobie, skłonność do obstrukcji, język obłożony, gorycz i niesmak w ustach. Zaniedbanie kamicy żółciowej jest bardzo niebezpieczne i groźne dla zdrowia człowieka. W jaki sposób to można leczyć wątrobę, wyjaśniają szczegółowo broszury, które wysyła bezpłatnie Lab. Sizjol.-Chem. „Cholekinaza" H. Niemojewskiego, Warszawa, Nowy-Świat 5, lub otrzymać można w każdej aptece i drogerii.

Na fali radiowej

TYLKO KILKA DNI DZIELI NAS OD ZAREJESTROWANIA 900.000-nego ABONENETA RADIOWEGO.

Jak się dowiadujemy, liczba abonentów Polskiego Radia powiększa się codzień z szybkością wzrastającą. Przy tym tempie przynoszącym codzień około 3.000 nowych zgłoszeń, można z całą pewnością twierdzić, że już w ciągu najbliższych dni, najprawdopodobniej w ciągu pierwszych dni przyszłego tygodnia, przekroczymy granice 900.000 abonentów radiowych.

Dowiadujemy się również, że Polskie Radio postanowiło odpowiedzieć na ten szybki przyrost liczby abonentów zwiększeniem liczby upominków, przeznaczonych dla „nowych jubilatów"; zamiast więc, jak podawano poprzednio, trzech nagród-upominków, liczbę tę powiększa się do pięciu.

Zatem nowy abonent, któremu w rejestracji ogólnej przypadnie liczba porządkowa 900.000— otrzyma złoty zegarek, a najbliżsi jego „sąsiedzi" poniżej i powyżej 900.000, a więc abonenci, którym przypadną liczby: 8.99.998 i 899, oraz 900.001 i 900.002 — dostaną wartościowe i praktyczne upominki.

Kto zatym jeszcze nie jest abonentem Polskiego Radia, niech nie odkłada rejestracji na później, albowiem teraz już na godziny niemal obliczać trzeba chwile zarejestrowania abonentów premiowanych. Szczęśliwe numery mogą wypaść w każdym urzędzie lub agencji pocztowej.

„KRAKOWIACY I GÓRALE".

W roku 1794 Teatr Narodowy w Warszawie wystawił po raz pierwszy operę Jana Stefaniego „Krakowiacy i górale", czyli „Cud mniemany", do którego tekst ułożył Wojciech Bogusławski. Sukces tej opery był nadzwyczajny: publiczność rozentuzjazmowana oklaskiwała gorąco wykonawców i autorów. Trwało to tak długo, aż rosyjska cenzura zabroniła na jakiś czas wystawiania tego utworu. Zarówno entuzjazm publiczności jak zakaz władz rosyjskich spowodowane były nie samą bezpośrednią treścią, lecz raczej jej ogólnym nastrojem, tendencją i wyraźnymi politycznymi aluzjami.

W gorącym i tragicznym okresie rozbiorów, sztuka ta musiała wywierać wrażenie przejmujące. Przez dziesiątki lat — po zniesieniu zakazu — opera Stefaniego cieszyła się niezmiernym powodzeniem, nie schodziła z repertuaru Polskiego Teatru Narodowego. Obecnie wystawienie jej w radio dnia 22.II b. r., we wtorek o godzinie 21.00 będzie atrakcyjnym przypomnieniem ważnego dzieła polskiej literatury operowej, stanowiącego jednocześnie dokument historyczny.

Wykonawcami będą: Orkiestra Polskiego Radia pod dyr. Olgierda Straszyńskiego i soliści: Godlewska, Szlemińska, Popławski, Janowski, Petecki, Myszkowski i inni.

Fałszerze paszportów uciekli do Ameryki

Na tropie olbrzymiej afery. — Komisarz policji gdyńskiej wyjechał do N. Jorku.—10 tys. dolarów nagrody za schwytanie przestępców

Warszawa, 21 lutego.

Jeszcze w końcu ubiegłego roku polskie władze policyjne natrafiły na ślady działalności międzynarodowej bandy fałszerzy paszportów zagranicznych. Fałszerze działali na terenie Warszawy i Gdyni, werbując osoby, pragnące z różnych przyczyn nielegalnie wyemigrować z Polski.

W toku śledztwa, prowadzonego w Warszawie i w Gdyni ujawniono, iż **centrala fałszerzy paszportów polskich, niemieckich, austriackich i czechosłowackich znajduje się w Nowym Jorku.** Szefem bandy był Maksymilian Furman, b. obywatel polski, który przed kilku laty zbiegł do Ameryki, ścigany listami gończymi za udział w bandzie fałszerzy pieniędzy.

Po ustaleniu tych danych wyjechał do Ameryki przed kilkunastu dniami naczelnik urzędu śledczego w Gdyni, komisarz Feliks Szynkman.

Obecnie komisarz Szynkman współpracuje z policją amerykańską celem ustalenia personaliów poszczególnych członków szajki fałszerzy paszportów zagranicznych. **Za pomoc w ujęciu członków tej bandy policja amerykańska wyznaczyła nagrodę w sumie 10.000 dolarów.**

Oprócz policji polskiej współpracuje z policją amerykańską policja kilku innych państw, na terenie których stwierdzono obecność osób, przybyłych za fałszywymi paszportami.

Komisarz Szynkman pozostanie jeszcze przez pewien czas w Ameryce. Bliższe szczegóły śledztwa nie mogą jeszcze być ujawnione.

Protest podoficerów rezerwy przeciwko znieważeniu pamięci Marszałka Piłsudskiego

Zebrani członkowie Podoficerowie Ogólnego Związku Podoficerów Rezerwy Koła w Łodzi, w lokalu własnym przy ul. Kpt. pil. Żwirki nr. 8, w dniu 19 lutego 1938 r. na wieść o znieważeniu Narodu Polskiego przez znieważenie pamięci Wodza Narodu I-go Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego, wieść tą przyjęli z bólem.

W związku z tym zakładają protest przeciwko lżeniu Imienia Największego Budowniczego Polski Niepodległej, przez niepoczytalne jednostki, nadmieniając jednocześnie, że jako byli podkomendni I-go Marszałka Józefa Piłsudskiego w wypadku powtórzenia się podobnych wybryków, reagować będą w sposób kategoryczny.

Wybryk chorej nienawiści do Tego, który był Bohaterem Narodu Polskiego, nie może mieć nigdy miejsca.

Proces Pędraka przed Sądem Najwyższym

Częstochowa, 21 lutego.

Jak się dowiadujemy, sprawa mieszkańca Częstochowy Joska Pędraka, skazanego za zabójstwo w dniu 19 czerwca ub. r. Stefana Barana przez Sąd Okręgowy w Częstochowie na dożywotnie więzienie a przez Sąd Apelacyjny w Warszawie na 13 lat więzienia, w drugiej połowie marca znajdzie się na wokandzie Sądu Najwyższego.

Łodzianin, porucznik rezerwy, pobity w Wolsztynie

dokąd przybył celem załatwienia spraw handlowych

Warszawa, 21 lutego.

Na ostatnim posiedzeniu Sejmu poseł Sommerstein odczytał następujący list z Łodzi od porucznika rezerwy wojsk polskich Juliana Siegela.

„W dniu 8 b.m. będąc w Wolsztynie (woj. Poznańskie) zostałem zaatakowany przez kilku mężczyzn, o godz. 11 przed południem, którzy ze słowami „Ty Żydzie nie wiesz, że do Wolsztyna przyjechać nie wolno“ rzucili się na mnie i poczęli silnie okładać w głowę, tak że twardy kapelusz zupełnie zmiażdżono, a poza tym jeden z nich uderzył mnie żeleznym przedmiotem w okolicę prawego oka tak, że cudem nie utraciłem wzroku. Wyrwałem się siłą i począłem biegiem uciekać chroniąc się w składzie swego klienta. Nad okiem sączyła się otwarta rana i byłem w stanie pół przytomnym.

W towarzystwie policjanta nr. 1452 udałem się na opatrunek do lekarza dr. Nowaka, świadectwo którego załączam. W towarzystwie tego posterunkowego udałem się potym na dworzec kolejowy w nadziei, że tu będę już pewny. Jednakże wychodząc na peron — tam policjant już nie poszedł — zostałem z tyłu ugodzony w poranione miejsce przez osobnika, który zaszedł mnie zupełnie niespodziewanie, tak że padłem nieprzytomny na ziemię.

Około 50 osób było świadkami tego faktu, jednakże nikt nie usiłował zatrzymać osobnika, który po dokonaniu swojego „bohaterskiego“ czynu zbiegł. O pomocy ze strony świadków, oczywiście, mowy być także nie mogło. Upadek na dworcu był tak silny, że spodnie popękały na kolonach, nogi były pokaleczone i dopiero po 15 minutach leżenia na ziemi sam bez żadnej pomocy powróciłem do przytomności, żeby ujść z życiem“.

Nasz reporter zanotował:

Na szosie Aleksandrowskiej uległ niezwykłemu wypadkowi woźnica, zamieszkały w Aleksandrowie. Szulc szedł obok wozu, który prowadził i przy wymijaniu z innym pojazdem uległ zgnieceniu klatki piersiowej i złamaniu żeber. W stanie beznadziejnym przewieziono go do szpitala.

* * *

W mieszkaniu własnym przy ul. Poznańskiej Nr. 46 ulegli zaczadzeniu 32-letni Czesław i 34-letnia Genowefa Wandachowicz. Zaczadzonym udzielił pomocy lekarz pogotowia.

* * *

49-letni Wincenty Trzcinka w stolarni przy ulicy Dowborczyków Nr. 9/11 zranił sobie ciężko podczas pracy obydwie ręce. Lekarz Ubezpieczalni przewiózł go w stanie ciężkim do szpitala.

* * *

W pralni przy ul. Sienkiewicza Nr. 9 poparzyła się wrzątkiem Cecylia Pietrasik, którą opatrzył lekarz pogotowia.

* * *

Na ulicy Rzgowskiej auto najechało na Ryfkę Grundman, zamieszkałą przy ulicy Nowo-Zarzewskiej Nr. 7. Lekarz pogotowia udzielił jej pomocy.

* * *

Dobrzyńska Henryka, zamieszkała przy ulicy Kilińskiego Nr. 105, zameldowała, iż podczas nieobecności domowników skradziono z jej mieszkania główkę od maszyny do szycia, pled, buciki oraz inne drobiazgi, wartości 165 złotych. Policja prowadzi dochodzenie.

* * *

Łuczak Stanisław, zamieszkały przy ulicy Limanowskiego Nr. 150, złożył zameldowanie, iż podczas pijatyki w piwiarni, koledzy skradli mu 620 złotych oraz pobili go dotkliwie. Policja wszczęła w tej sprawie dochodzenie.

* * *

W klatce schodowej domu przy ulicy 6-go Sierpnia Nr. 1 znaleziono niemowlę płci męskiej, liczące dwa tygodnie. Dziecko przesłano do miejskiego domu wychowawczego.

W VII komisariacie P. P. jest do odebrania damska torebka, którą znaleziono na chodniku przed domem przy ulicy Piotrkowskiej Nr. 71.

Na froncie robotniczym

Dziś zapadnie decyzja w sprawie likwidacji strajku u Haeblera

Dziś zapadnie decyzja w sprawie kroków, zmierzających do likwidacji długotrwałego strajku w zakładach przemysłowych Haeblera. Strajkujący robotnicy piąty tydzień nie opuszczają sal fabrycznych.

* * *

Zlikwidowany został wczoraj strajk chałupników - tkaczy w Ozorkowie, którzy zaprotestowali przeciwko obniżaniu im płac. Nakładcy zgodzili się honorować dawne warunki.

* * *

Mimo orzeczenia nadzwyczajnej komisji rozjemczej w sprawie płac i warunków pracy dozorców, w dalszym ciągu wynikają zatargi, wobec niestosowania się do wyznaczonej taryfy. W związku z tym inspektor pracy powołał komisję, składającą się z przedstawicieli obu stron, która rozpocznie dziś lustrację domów w Łodzi. (i)

Zajdlowej bronić będą dwaj adwokaci

Śledztwo przeciwko oskarżonej zostanie w tym tygodniu zakończone

Jak donosiliśmy przed kilku dniami, jedna z krewnych Marii Zajdel, zgłosiła się do adw. M. Rubina z prośbą o podjęcie się obrony morderczyni własnej córki.

Dowiadujemy się obecnie, iż niezależnie od powyższego ojciec Marii Zajdlowej zwrócił się w dniu wczorajszym z tą samą prośbą do adw. Alberta Zaleskiego. W ciągu bieżącego tygodnia zakończone zostanie śledztwo w sprawie tej ponurej zbrodni, po czym adw. Zaleski odwiedzi Zajdlową w więzieniu i wówczas zapadnie ostateczna decyzja, czy matkobójczyni bronić będą dwaj adwokaci, czy też sam adw. Zaleski.

Ujęcie złodziei, którzy wybrali się na „wyprawę“

Onegdajszej nocy patrol policyjny zatrzymał przy zbiegu ulic Legionów i Żeromskiego dwóch podejrzanych osobników, niosących małe walizki. Zabrano ich do komisariatu, gdzie poddano rewizji. W walizkach znaleziono dużo narzędzi złodziejskich, wytrychów, łomów i t. d. Obu — 24-letniego S. Faktora i 32-letniego J. Fiszlewicza osadzono w areszcie.

Wczoraj obydwaj stanęli przed sądem starościńskim i zostali skazani na 3 miesiące bezwzględnego aresztu każdy. Najprawdopodobniej, w chwili gdy ujął ich patrol policyjny, wybierali się na „wyprawę“ złodziejską. (i)

Tragiczny wypadek w kamieniołomach

Dwaj robotnicy ranni

W kamieniołomach działoszyńskich w pow. wieluńskim, należących do Herszlika Szylita, wydarzył się w dniu wczorajszym wypadek, który spowodował ciężkie poranienie dwóch robotników.

Stefan Lewandowski i Kazimierz Bartodziejski założyli ładunek dynamitu celem rozsadzenia warstwy wapniaku. Wybuch nastąpił przedwcześnie, wskutek czego obydwaj robotnicy zasypani zostali odłamkami kamieni, przy czym Lewandowski doznał oderwania lewej dłoni oraz ogólnego pokaleczenia, Bartodziejski natomiast ranny został w twarz. Obydwu robotników przewieziono do szpitala.

TEATR MUZYKA SZTUKA

TEATR POLSKI.

Dziś o godz. 7.30 wiecz. piękna sztuka Zygmunta Nowakowskiego „Gałązka rozmarynu", w reżyserii Z. Nowakowskiego. — Passe-partout nieważne.

Jutro o godz. 8.30 wiecz. emocjonująca sztuka społeczna St. Pollatschka i A. Marka „Doktór Berghof przyjmuje od 2-ej do 4-ej", w inscenizacji Br. Dąbrowskiego z Dunajewską, Gersonówną, Niedźwiecką, Skrżydłowską, Arnoldtem, Br. Dąbrowskim (rola tytułowa), Matuszkiewiczem, Wichniarzem i Józefem Winawerem na czele zespołu.

TEATR KAMERALNY

Dziś o godz. 8.30 Kazimierz Junosza-Stępowski wystąpi gościnnie w świetnej komedii Cajllavett'a i Flers'a „Papa", w reżyserii W. Krasnowieckiego.

Jutro o godzinie 8.30 wiecz. ostatnia nowość repertuarowa, arcyzabawna komedia Verneuil'a „Azais", w reżyserii S. Wronckiego z Kazimierzem Junoszą-Stępowskim w kapitalnej roli popisowej w otoczeniu zespołu, który tworzą: Dywińska, Relewicz-Ziembińska, Sykulska, E. Dąbrowski, Nowosielski, Pągowski, Pietraszkiewicz, Siezieniewski i Wroncki.

TEATR POPULARNY.

Dziś jutro i pojutrze o godz. 8.15 wiecz. trzy ostatnie przedstawienia doskonałej komedii wiedeńskiej W. Lichtenberga ‚Mecz małżeński", w reżyserii Z. Bończy..

W piątek Teatr Popularny występuje z premierą arcyuciesznej komedii Moliera „Figle Skapena", w inscenizacji Br. Dąbrowskiego.

OSTATKI U ARTYSTÓW.

Najmilszą atrakcją kończącego się karnawału będzie niezawodnie bal reprezentacyjny artystów teatrów miejskich w Grand Hotelu 1-go marca.

Według dobrej tradycji lat ubiegłych elita towarzyska Łodzi i okolicznego ziemiaństwa zadokumentuje gremjalnie swą sympatje dla braci artystycznej naszego teatru. Najpotężniejsi królowie, jak wiadomo z historji, kochali artystów i mieli racje... bo najweselej będzie na balu artystów.

Niezliczona ilość atrakcji i niespodzianek. Program kabaretowy z udziałem wszystkich ulubieńców publiczności. Powszechne wybory królewej karnawału i mody. Nagroda za najlepszy dowcip.

Wszystko to przyczyni się do stworzenia nastroju najweselszej, a zarazem najwykwintniejszej zabawy. Zobaczymy się zatem wszyscy na balu artystów 1-go marca w salonach Grand-Hotelu.

„W. I. Z. O."

Jutro, w środę, dnia 23-go b. m., odbędzie się w Teatrze Kameralnym przedstawienie komedii „Azais' z Junoszą Stępowskim, zakupione przez „W.I.Z.O" Pozostałe bilety po cenach zniżonych sprzedaje we wtorek i środe kasa teatru (Cegielniana 27) oraz sekretariat „W.I.Z.O." (ul. Piotrkowska 86). Wobec powyższego herbatka towarzyska wyjątkowo tej środy nie odbędzie się.

DANCING-BRIDGE NA RZECZ KROPLI MLEKA.

Towarzystwo Opieki nad Matką i Dzieckiem „Kropla Mleka' w Łodzi, zaprasza na Tłusty Czwartek do Grand-Caffe — Dancing-Bridge od godz. 6-ej do 24-ej występy artystyczne, w których udział pp.: Sykulska, Mroziński Jan, Korwin-Pawłowski, Połomska A.

ODCZYT Dr. KLEINBAUMA w FILHARMONII

Dziś, o godz. 9 wiecz. wygłosi w sali Filharmonii ciekawy odczyt n. t. „Diaspora i Palestyna na tle sytuacji światowej" dr. M. Kleinbaum z Warszawy.

W referacie swym dr. Kleinbaum, członek CK. organizacji w Polsce, omówi ostatnie wydarzenia polityczne w Europie i w Azji, oś Paryż — Londyn — Waszyngton, walkę o panowanie nad Morzem Śródziemnym i perspektywy współżycia Żydów i Arabów w Palestynie.

Z KLUBU INTELIGENCJI ŻYDOWSKIEJ.

We wtorek, dnia 22-go b. m. o godz. 9.30 zebranie klubowe, na którym dr. G. Krausz podzieli sie wrażeniami z wycieczki do Grecji, Włoch i Egiptu.

W czwartek, dnia 24-go b. m., prof. i. Braude czł. Zarz. Gł. Żyd. Inst. Naukowego w Wilnie, referuje ref. n. t. „Wilno — ośrodek kultury żyd. i miasto zabytków".

Ciężka sytuacja inwalidów wojennych

Zaledwie 1200 osób otrzymuje rentę.—Wielu inwalidów pozostaje bez pracy i środków utrzymania

Wręcz tragiczna sytuacja inwalidów wojennych oraz wdów i sierot po żołnierzach, skłoniła zarząd związku inwalidów R. P. do zwołania konferencji prasowej, na której omówiono bardzo interesujące problemy i postulaty b. uczestników walk o niepodległość Polski. Zagajając konferencję, prezes Wincenty Kaźmierczak podkreślił, że rozpowszechniło się w społeczeństwie mniemanie, iż inwalidzi wojenni, dzięki wszelkiego rodzaju koncesjom, znajdują się w dobrej sytuacji materialnej. **Rzeczywistość jest zgoła inna, częstokroć rozpaczliwa.**

Z referatu sekretarza związku Władysława Grabowskiego, dowiedzieliśmy się, że na 2600 inwalidów, wdów i sierot w Łodzi, zaledwie 1200 otrzymuje rentę. Z pozostałych — 51 osób korzysta z zapomóg ministerstwa opieki społecznej, zaś 1350 b. uczestników walk o niepodległość Polski nie ma zgoła żadnej pomocy. Zaopatrzenie jest zresztą bardzo niskie. Niektóre wdowy nprz. otrzymują po 20—40 złotych kwartalnie t. j. mniej, aniżeli daje pomoc zimowa, a już sam fakt **pobierania jakiegokolwiek zaopatrzenia, uniemożliwia ubieganie się o dodatkową pomoc.**

Istnieje ustawa, która nakazuje, by we wszystkich przedsiębiorstwach zatrudniono inwalidów wojennych w liczbie 1 na 33 pracowników. I oto, podczas gdy przemysł zostosował się do ustawy, instytucje tego rodzaju, jak magistrat, ubezpieczalnia społeczna i banki, nie wypełniają przepisu ustawy.

Związek postanowił domagać się powołania przy inspektoracie pracy komisji kontrolnej, która zajęłaby się realizacją ustawy. Równocześnie podjęto starania, by inwalida wojenny, który pracuje już w jakimś zakładzie pracy, którego stan zdrowia nie pozwala na kontynuowanie pracy, miał prawo zrzec się jej na rzecz członka swej rodziny, aby nie utracić środków utrzymania.

P. Grabowski omawia w dalszym ciągu **sprawę koncesyj, jakie otrzymują inwalidzi.** I w tej dziedzinie utarło się przekonanie, że inwalidzi są uprzywilejowani. Tak powinno być, jednak tak nie jest. Najlepszym dowodem, że przy nadawaniu koncesji tytuniowych z prawem odsprzedaży na Łódź, na ogólną ilość 17 — otrzymało koncesje zaledwie trzech inwalidów. Jeśli chodzi o koncesje wódczane — sprawa przedstawia się identycznie. Na 270 koncesyj, zaledwie 51 jest w posiadaniu inwalidów wojennych, 17 w posiadaniu rodzin zmarłych inwalidów, a 38 — w posiadaniu osób uprzywilejowanych z innego tytułu.

Bolączką są także przepisy dotyczące budek ulicznych z wyrobami tytuniowymi, które dzierżawią inwalidzi. Władze miejskie ustalają obecnie jednolity typ budek, dla podniesienia wyglądu estetycznego miasta i nie licząc się z tym, że uliczni sprzedawcy są ludźmi biednymi i **nie mogą sobie pozwolić na sprawienie w krótkim czasie nowych kiosków, pozbawiają ich prawa sprzedaży, odbierając jedyny zarobek.**

Dodatkowych wyjaśnień udzielali jeszcze wiceprezes Stanisław Wojdan i skarbnik inż. Józef Fuchs, podkreślając bolączki inwalidów wojennych, którzy oczekują jaknajdalej idącej pomocy od władz i całego społeczeństwa. (s)

Syn oskarżył ojca

o sfałszowanie podpisu na liście pracy, wysłanej do ubezpieczalni

Ławę oskarżonych sądu okręgowego zajął wczoraj 52-letni Bolesław Widawski, właściciel warsztatu instalacyjno-wodociągowego przy ul. P.O.W. 20, który odpowiadał **za sfałszowanie podpisu syna.**

W styczniu ub. roku do Ubezpieczalni Społecznej w Łodzi zgłosił sie syn oskarżonego, Jerzy Widawski, celem zarejestrowania się i uzyskania książeczki ubezpieczeniowej. Ku swemu zdziwieniu dowiedział się jednak, iż figuruje on w spisie pracodawców. Widawski zaprzeczył jakoby zatrudniał kiedykolwiek pracowników. **Wszczęte dochodzenie ustaliło, iż ojciec Jerzego Widawskiego, Bolesław, ubezpieczając jednego ze swych robotników, podpisał się zamiast syna. W związku z tym urząd prokuratorski pociągnął Bolesława Widawskiego do odpowiedzialności karnej.**

Rozprawie przewodniczył sędzia Wiśniewski, oskarżał prokurator Kawecki. Oskarżony nie przyznał się do winy, zaznaczając, że po powrocie syna z wojska oddał mu warsztat łódzki, a sam przeniósł się do Warszawy. **Syn jego był więc przez pewien okres pracodawcą i ubezpieczał robotników.** Po pewnym czasie jednak oskarżony dowiedział się, iż syn jego źle prowadzi interes, zlikwidował więc zakład w Warszawie i wrócił do Łodzi. **Wedle mniemania oskarżonego syn mścił się na nim za usunięcie go ze stanowiska kierownika łódzkich warsztatów.**

Jerzy Widawski nie skorzystał z przysługującego mu prawa zrzeczenia się zeznań i złożył wyjaśnienia, obciążające ojca.

Sąd po naradzie skazał Bolesława Widawskiego na 2 miesiące aresztu.

Płacili... fałszywymi wekslami

Dwaj piekarze skazani na 8 miesięcy więzienia

Dwaj piekarze łódzcy Szyja Knopt i Aron Płotek odpowiadali wczoraj przed sądem okręgowym za systematyczne fałszowanie weksli klijentowskich. Jak wynika z aktu oskarżenia Knopf i Płotek dawali swym dostawcom mąki pokrycie sfałszowanymi wekslami, które jednak wykupywali w terminie. Machinacje swe przeprowadzali z wiedzą wystawców. Sprawa ta nigdy może nie wyszłaby na jaw, gdyby nie to, iż ostatnie weksle na sumę 1.500 zł. zostały przez obydwu piekarzy dopuszczone do protestu.

Oskarżeni przyznali się do winy, wyjaśniając, że musieli dać na pokrycie swym dostawcom sfałszowane weksle klijentowskie, gdyż ich własnych weksli nie chcieli przyjmować. Sąd skazał obydwu piekarzy po 8 miesięcy więzienia.

Skąd czerpią dochody

„zglajchszaltowane" związki niemieckie

Katowice, 21 lutego.

W tych dniach odbyło się **walne zebranie zglajchszaltowanych niemieckich związków robotniczych.** Ze sprawozdań wyniką, że liczba członków tych związków wynosi ponad 11.000, dalej, że dochody tej organizacji wyrażają sie cyfrą 480.000 złotych.

Ponieważ opłaty członkowskie wynoszą **mniejwiecej 22 zł** rocznie, przeto z tego tytułu **winno było być wpływów około 250.000 zł. Tymczasem wpływy te wynosiły o przeszło 200.000 złotych więcej.**

Dla ludzi, którzy wiedzą, że związki te są uzależnione politycznie od Arbeitsstelle w Gliwicach, nie trudno zrozumieć, skąd powstała tak znaczna nadwyżka.

RADIO

PROGRAM ROZGŁOŚNI ŁÓDZKIEJ POLSKIEGO RADIA.

WTOREK, dnia 22-go lutego 1938 r.

6.15—6.20: Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze". 6.20—6.40: Gimnastyka. 6.40—7.00: Muzyka (pł.). 7.00—7.15: Dziennik poranny. 7.15—8.00: Muzyka (płyty). 8.00—8.10: Audycja dla szkół. 8.10—11.15: Przerwa. 11.15—11.40: Audycja dla szkół: „Królowa śniegu", bajka Andersena w opracowaniu Ireny Skowronkówny. 11.40—11.57: Gra Jascha Heifetz — skrzypce (płyty).

12.03—13.00: Audycja południowa. 13.00—14.00: Przerwa. 14.00—15.00: Muzyka symfoniczna (płyty). 15.00—15.05: Poradnik sportowy lokalny. 15.05—15.10: O wszystkim po troszku. 15.10—15.27: Utwory na gitarę hawajską (płyty). 15.27—15.30: Łódzkie wiadomości giełdowe. 15.30—15.45: Wiadomości gospodarcze. 15.45—16.05: „Bal u Dorotki" — audycja w układzie Heleny Reutt-Tymienieckiej z muzyką Władysława Muzyka-Żmudzkiego, w wyk. „Kukiełek Śląskich".

16.05—16.15: Przegląd aktualności finansowo-gospodarczych.
16.15—16.50: Muzyka kameralna w wykonaniu Ignacego Rosenbauma (fortepian), Władysława Wochniaka, Antoniego Szałowskiego — fortepian, i Ludwika Kurkiewicza (klarnet).
16.50—17.00: Pogadanka aktualna.
17.00—17.15: Felieton.
17.17.50: Koncert w wyk. Orkiestry Tramwajów i Autobusów Miejskich pod dyr. Leona Cymermana.
17.50—18.00: „Przedwiośnie i wyśliwy", pogadanka — wygłosi Jerzy Dylewski.
18.00—18.10: Wiadomości sportowe.
18.10—18.15: Wiadomości sportowe lokalne.
18.15—18.25: „Aktualności" — „Z pracy łódzkich spółdzielczyń", pogadanka — wygłosi Halina Grabowska.
18.25—18.55: „Wesoły Dymek z Komina"—p. t. „Michałki Radiowe".
18.55—19.00: Odczytanie programu.
19.00—19.30: Nieśmiertelne książki — Wieczór X-ty — „Dante", w oprac. Leopolda Staffa. Fragmenty z „Boskiej Komedii", w przekładzie Edwarda Porębowicza — recytuje Jerzy Ronard-Bujański (z Łodzi na W.R.P.).
19.30—19.50: Z naszych pieśni — Recital śpiewaczy Heleny Hrabi-Szałkowiczowej — alt (z Katowic).
19.50—20.00: Pogadanka aktualna.
20.00—20.45: Muzyka taneczna w wyk. Małej Orkiestry pod dyr. Z. Górzyńskiego
20.45—20.55: Dziennik wieczorny.
20.55—21.00: Pogadanka aktualna
21.00—22.50: „Krakowiacy i Górale", opera Jana Stefaniego. Wykonawcy: Orkiestra i chór P. R. pod dyr. Olgierda Straszyńskiego oraz soliści.
22.50—23.00: Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego, przegląd prasy, komunikat meteorologiczny.
23.00—23.30: Muzyka taneczna i piosenki (płyty).

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

19.45 RADIO ROMANIA: Koncert symfoniczny.
20.30 FLORENCJA: „Skowronek" — operetka Lenara.
20.30 SOTTENS: Koncert symf. z udz. Waltera Giesekinga (fort.).
21.00: LONDYN Reg. „Sprzedana narzeczona" — opera Smetany.
21.00 MEDIOLAN: „Donata" — opera Scuderi (transm. z Genui).
21.10 POSTE PARISIEN: Mistinguett przed mikrofonem.
21.30 WIEŻA EIFFLA: Koncert symfoniczny.
21.30 PARIS: P.T.T.: Dawne przeboje.

Armia niemiecka bez oficerów

Gestapo „uśmierza" wrzenie w korpusie oficerskim

Burich, 21 lutego.

Czystka w Reichswehrze postawiła generalny sztab niemiecki w niezwykle trudnej sytuacji. Chodzi o to, że na dzień 1 b. m. listy oficerów w armii niemieckiej wykazywały brak około 6.000 oficerów koniecznych dla obsadzenia wymaganych etatów. Obecnie cyfra ta znacznie wzrosła.

Tutejsze koła wojskowe zwracają uwagę, że większość oficerów III Rzeszy, to ludzie młodzi, świeżo wypuszczeni ze szkół wojskowych, pozbawiona zaś doświadczonych, bojowych, generałów armia traci na swej wartości, a w każdym razie nie przedstawia sobą tej siły jaką przypisuje jej Berlin.

Podkreślić również należy, że większość młodych oficerów to ludzie, którzy karierę oficerską obrali nie z zamiłowania, a z musu, pod wpływem propagandy o nieuniknionej długotrwałej wojnie, w razie wybuchu której i tak musieliby przywdziać mundury.

Brak zabezpieczenia finansowego, niskie stosunkowo gaże, surowy reżym koszarowy, przykra i drażniąca sytuacja korpusu oficerskiego w związku z upartyjnieniem armii — wszystko to wywołuje niezadowolenie w kadrach oficerskich i budzi niepożądane, z punktu widzenia wartości armii, fermenty.

Przeniesienie ostatnio w stan spoczynku nowych 11 generałów Reichswehry wywołało niezadowolenie w sferach wojskowych Rzeszy.

W wielu garnizonach odbyły się z tego powodu demonstracje przeciw partii hitlerowskiej. W Allensteine doszło do otwartej manifestacji, skutkiem czego na rozkaz Gestapo skierowano tam oddziały S. A. Jednak przybyłe na autobusach i uzbrojone sztafety zmuszone były do cofnięcia się i opuszczenia miasta na rozkaz wyższych władz wojskowych, obawiających się wybuchu otwartego buntu ze strony rozgoryczonych oficerów.

Te i tym podobne fakty dowodzą, że mimo sukcesów na terenie zagranicznym reżym hitlerowski wewnątrz kraju przeżywa nadal silne wstrząsy, a rozgrywka z Reichswehrą nie została jeszcze mimo uspakajających biuletynów i deklaracyj oficjalnych — zakończona.

Min. Beck złoży wizytę w Rzymie

Warszawa, 21 lutego.

(PAT). Na zaproszenie rządu włoskiego minister spr. zagr. J. Beck uda się w początkach przyszłego miesiąca z oficjalną wizytą do Rzymu.

Zamach bombowy na lokal niemiecki w Filadelfii

Filadelfia, 21 lutego.

(PAT) Do gmachu związków śpiewaczych, w którym gromadzą się liczne niemieckie organizacje, rzucono wczoraj bombę.

Wybuch bomby uszkodził ścianę i wybił około 50 szyb w sąsiednich domach.

Ulgi dla inwestycyj prywatnych

Rząd wniesie w tej sprawie projekt specjalnej ustawy

Warszawa, 21 lutego.

W najbliższych dniach rząd zamierza wnieść do sejmu projekt ustawy o ulgach dla inwestycyj prywatnych. Ustawa ta m. in. ma objąć udzielone już od wielu lat ulgi budowlane.

O ile można sie zorientować w obecnym stadium prac przygotowawczych nad rządowym projektem ustawy o inwestycjach prywatnych, będzie ona oparta na następujących przesłankach:

Popieranie inwestycyj prywatnych ma być dokonane przez ulgi podatkowe, a mianowicie przez odliczenie od kwoty dochodu sum zużytych na inwestycje.

Z ulg korzystać mają wszystkie inwestycje przemysłowe w centralnym okręgu przemysłowym.

Poza okręgiem przemysłowym, ulgi będą stosowane wobec inwestycyj w przemyśle górniczym, hutniczym, wiertniczym i w gałęziach przemysłu związanych z motoryzacją.

Ugli inwestycyjne nie będą stosowane automatycznie, ale niezwłocznie na wniosek zainteresowanego.

Ulgi budowlane mają być zreformowane w ten sposób, iż z odliczenia zużytej na budowę sumy dochodu korzystać będą osoby, budujące domy zawierające lokale najwyżej 3 izbowe. Domy o lokalach większych z ulg tych korzystać nie będą. Dla wszystkich natomiast większych budowli byłyby utrzymane zwolnienia na pewien czas od podatku od nieruchomości.

Nowy patriarcha kościoła prawosławnego w Serbii

Białogród, 21 lutego.

(Pat) — Patriarchą serbskiego Kościoła prawosławnego został mianowany metropolita czarnogórski, Gawriło Doszic.

W czasie konfliktu między serbskim Kościołem prawosławnym a rządem z powodu konkordatu zajmował on stanowisko ugodowe.

Dziś proces Maruszeczki

Odpowiadać on będzie za zabójstwo wywiadowcy ś.p. Bąka

Warszawa, 21 lutego.

W dniu dzisiejszym przed sądem okręgowym w Warszawie stanie groźny bandyta Nikifor Maruszeczko, który ma na sumieniu szereg morderstw i napadów rabunkowych.

Maruszeczko, odpowiadać będzie za zabójstwo wywiadowcy XIII komisariatu P. P. ś. p. Henryka Bąka. Ś. p. Bąk zastrzelony został na ul. Żórawiej w chwili, gdy zauważył on wychodzącego z kawiarni Maruszeczkę, którego poznał z rysopisu.

Rozprawie przewodniczyć będzie wiceprezes Posemkiewicz, w imieniu wdowy po zabitym policjancie z powództwa cywilnego występuje adw. Leniewski.

Oskarżony Maruszeczko nie ma obrońcy. Po rozprawie w Warszawie będzie on odstawiony do Katowic, gdzie odpowiadać będzie za inne swe zbrodnie.

Nowe samoloty dla P.L.L. „Lot"

Warszawa, 21 lutego.

Na statkach „Piłsudski" i „Batory" przybywają w najbliższych dniach nowe aparaty lotnicze wyrobu amerykańskiego dla polskiej cywilnej komunikacji lotniczej.

Przybędzie 6 wielkich aparatów lotniczych, na 12 pasażerów każdy.

Czerniowce, 21 lutego.

(Pat) — „Deutsche Tagespost" donosi, że w czerniowickim rosyjskim klubie, którego członkami są przeważnie kupcy, pochodzący z Bessarabii, policja dokonała nagłej rewizji. 16 obecnych w klubie osób, w tym 4 kobiety zostało aresztowanych. — Korespondencję klubową skonfiskowano.

Prasa donosi, że w Czerniowcach aresztowano dyrektora firmy spedycyjnej „Compas", Maksa Stettner'a, za rozsiewanie w mieście, alarmujących pogłosek.

Magazyn... śmiercionośnych bakteryj wykryto we Francji

Paryż, 21 lutego.

(Pat) — Władze bezpieczeństwa komunikują, że w pobliżu m. Anet sur Marne wykryto skład amunicji przeciwczołgowej, należącej przypuszczalnie do organizacji „C. S. A. R.".

Oprócz tego wykryto tubki do wyrzucania kapsułek, które — wedle przypuszczeń — zawierały śmiercionośne bakterie.

Protest chiński w Berlinie

z powodu uznania przez Niemcy Mandżukuo

Londyn, 21 lutego.

(Pat) — Reuter donosi z Hankou, iż mowa kanclerza Hitlera wywarła przygnębiające wrażenie w chińskich kołach rządowych.

Rząd chiński polecił swemu ambasadorowi w Berlinie złożyć energiczny protest przeciwko uznaniu Mandżukuo przez Niemcy. Mowa kanclerza Hitlera uważana jest za zmianę polityki niemieckiej na Dalekim Wschodzie.

Chińskie koła polityczne oświadczają, iż niektóre czynniki w Chinach straciły nadzieję na możliwość kontynuowania przyjaznych stosunków z Rzeszą, ożywione z podjętym swego czasu przez Niemcy pośrednictwem pomiędzy Chinami a Japonią.

Praga, 21 lutego.

Policja czechosłowacja aresztowała na stacji kolejowej w Schönau 23-letniego, austriackiego poddanego, Jana Bauerscheina, który mając buciki podbite gwoździami w deseń swastyki, robił ślady swastyki po ziemi.

Zdarzenia i ludzie.

Ludzie bez twarzy

Tragedia zwolnionego więźnia w Holandii

Amsterdam, w styczniu.

W okolicy Amsterdamu znaleziono w tych dniach nad brzegiem kanału, fajkę, nieco dalej parę męskich butów oraz kapelusz. O kilometr dalej woda wyrzuciła w kilka dni później zwłoki właściciela tych przedmiotów. Nie ulegało wątpliwości, że człowiek ten popełnił samobójstwo, przeprowadzone zaś śledztwo wykazało, iż chodziło tu o swoistą tragedię więzienną, może już ostatnią w swoim rodzaju. Tragedia ta wywołana została przez zwyczaj noszenia masek w więzieniach. Przed wieloma laty bowiem w zakładach więziennych Holandii obowiązywał przepis, iż wszyscy więźniowie, z chwilą, kiedy stykali się z innymi więźniami, winni byli nosić białe, długie maski płócienne na twarzach; w ten sposób starano się zapobiec temu, by więźniowie po opuszczeniu więzień mogli się rozpoznać.

Człowiek, którego zwłoki znaleziono nad brzegiem kanału, niejaki Jan Kroop, spędził kilkadziesiąt lat w holenderskich zakładach więziennych. Jego samobójstwo jest skutkiem owego nieszczęsnego przepisu, który w Holandii uważany był za dowód humanitaryzmu, a w rzeczywistości dał najgorsze wyniki.

Jan Kroop przed 35 laty, jako osiemnastoletni młodzieniec, zamordował podczas napadu wściekłości i zazdrości, swoją kochankę i jej ciotkę. Skazano go na bezterminowe więzienie. Pierwszych dziesięć lat spędził on, zgodnie z specjalnym postanowieniem trybunału w samotnej celi. Ponieważ początkowo miewał często napady szału, umieszczono go w ciemnych celach, co go do pewnego stopnia uspokoiło.

Gdy go wreszcie wypuszczono z pojedyńczej celi i połączono z innymi więźniami, rozpoczęła się owa straszliwa egzystencja „bez twarzy". Mógł on rozróżniać ludzi dokoła siebie jedynie po numerach, po chodzie i po dźwięku głosów.

Komisji więziennej podczas kontroli aktów karnych, wpadły do rąk zakurzone papiery, które wyjaśniły sprawę Jana Kroopa. Okazało się, iż Kroop już po krótkim czasie, spędzonym w więzieniu, stał się wzorowym więźniem. Można właściwie śmiało powiedzieć, iż przeobraził się on w automat, który nie widział i nie słyszał, co się dzieje w jego najbliższym otoczeniu. Po 24 latach postanowiono wreszcie, iż po upływie dalszych jedenastu lat Kroop zostanie ułaskawiony.

Krótko przed zwolnieniem nakazano Kroopowi pracę w gospodarstwie rolnym, należącym do jednego z zakładów więziennych Holandii. Tu ujrzał on znów poraz pierwszy ludzi. Widok ten jednak, zarówno jak stuk motorów, których nigdy nie widział z bliska — wszystkie nowe urządzenia naszych czasów, które były mu obce dotychczas, wprawiły go w stan zmieszania, potęgujący się z dnia na dzień. Szczególnie zaś widok twarzy ludzkich wywarł na nim ogromne wrażenie. Kroop stał się odludkiem i uciekał, jeśli obok niego zjawiali się mężczyźni lub kobiety.

Mimo wszystko jednak, nieszczęśliwy ten człowiek pewnego dnia zakochał się. Pracował on w pobliżu fabryki i poznał tam wdowę z dwojgiem dzieci, która litościwie spoglądała na mężczyznę o smutnej twarzy. Okazało się jednak, iż za tą litością kobiecą kryło się także uczucie miłości. Nawet gdy wdowa dowiedziała się, że Kroop kilkadziesiąt lat spędził w więzieniu, skazany za podwójne morderstwo, postanowiła wyjść za niego zamąż. W dzień, gdy Kroop wypuszczony został na wolność, odbył się jego ślub.

Po ślubie były więzień wszelkimi siłami usiłował odnaleźć powrotną drogę do życia. Tłumił lęk, jaki odczuwał na widok ludzkich twarzy. Nocami jednak, kiedy żona jego budziła się ze snu, widziała często swego męża, gdy siedział przed kominkiem, rozglądając się trwożliwie dokoła. Nawet twarz własnej żony, którą przecież kochał, napełniała go straszliwym lękiem.

Pewnej nocy zniknął, a po dwóch dniach odnaleziono nad brzegiem kanału jego kapelusz, fajkę i buty. Dziesiątki lat, spędzone w masce, wśród ludzi bez twarzy złamały duszę Jana Kroopa.

Arnold Mareé.

Kurier Handlowo-Przemysłowy

„REPUBLIKA“ z dnia 22 lutego 1938 r. | Dział gospodarczy — tel. 211-66.

Polityka walutowa

„Commercial History et Review“, rocznik poświęcony historii gospodarczej, wydawany nakładem „Economist'a“ (75 lat istnienia!) — pisze m. in. **o finansowych osiągnięciach Polski w roku 1937.**

Jako główne elementy poprawy stanu finansowego Polski w tym roku wskazuje: na pierwszym miejscu — **kredyty francuskie,** dalej — sprzedaż do Hiszpanii najpierw amunicji, a później — żywności i odzieży, dalej — takąż, chociaż na mniejszą skalę sprzedaż na Daleki Wschód; dalej — spłaty w gotówce i w naturze zadłużenia niemieckiego z tytułu kolejowego tranzytu pomorskiego; wreszcie — korzystne układy z wierzycielami cudzoziemskimi. Wskutek tych wydarzeń, które **zdaniem autorów w niepełny jeszcze zresztą sposób zdążyły się wyrazić w stanie Banku Polskiego na koniec r. 1937** — zapas złota i dewiz wzrósł z 422.6 do 470 mil., przyczym import kruszcu osiągnął netto 121 mil. (zdaniem tychże autorów realne zasoby Banku w dacie wprowadzenia restrykcyj dewizowych, a więc w kwietniu 1926 roku, **były niższe od bilansowej pozycji zapasu kruszcowego,** tym większą jest poprawa jaka w ciągu 1937 roku nastąpiła; jednakże uzasadnienia tego twierdzenia nie przytoczono; być może miałoby się odnosić do pozycji „inne passywa“).

Opis rozwoju sytuacji finansowej kończy się **przewidywaniem dalszej poprawy w ciągu 1938 roku** oraz stwierdzeniem, iż nie ma wątpliwości, że **„bój o złotego został wygrany“** przez Polskę, („the battle of the zloty has been won“).

Trafne są dalej uwagi o handlu zagranicznym. Wskazując na podyktowane względami aprowizacyjnymi zamknięcie wywozu zbóż, jako na przyczynę passywizacji naszego bilansu handlowego za rok 1937 — akcentuje się tendencję **poczęści równoważącego w wywozie węgla i drzewa.** Interesujące jest zdanie, iż **„nie przewiduje się żadnej trudności w sfinansowaniu nadwyżki przywozu w ciągu najbliższych jednego lub dwóch lat“.** Znamienne jest zwrócenie uwagi na tezę polską, iż czynne saldo w handlu z Anglią, które zmalało teraz do około 60 milionów zł. rocznie, **nie jest wystarczające,** ponieważ przypuszczalnie jest ono wyczerpywane z nadmiarem przez bierne saldo poza - towarowych czyli t. zw. niewidocznych pozycji wymiany płatniczej polsko - angielskiej.

Sprawozdanie wskazuje poza tym **stały wzrost wskaźnika produkcji przemysłowej** — mimo spóźnienia się poprawy o prawie trzy lata. Wskazuje dalej, że mimo absorbcji znacznej części dochodu społecznego przez związki publiczne — **poziom życiowy podniósł się w Polsce w ciągu ostatnich dwóch lat**

Ogólny ton sprawozdania jest niewątpliwie dodatni. **az**

Zniżka cen w Estonii

Rząd estoński podjął ostatnio akcję, zmierzającą do obniżenia cen szeregu artykułów stanowiących zwłaszcza przedmiot pierwszej potrzeby. W tym celu nawiązane zostały pertraktacje z przedstawicielami poszczególnych gałęzi przemysłu estońskiego.

Na podstawie przeprowadzonych rozmów obniżone zostaną ceny szeregu artykułów przemysłowych, a w pierwszym rzędzie wyrobów włókienniczych i gumowych. Redukcja cen objęła tanie obuwie gumowe, niektóre tańsze gatunki tkanin bawełnianych i kilka numerów przędzy, stosowanych przy produkcji artykułów stanowiących przedmiot masowej konsumcji. Zniżki cen wahają się w granicach od 10 do 24 procent.

Wygrana batalia przemysłu łódzkiego

Osłabienie konkurencji produkcji prowincjonalnej. — Dzięki zaostrzonej kontroli różnica kosztów wytwarzania uległa zmniejszeniu

Wostatnich tygodniach zanotowano we włókiennictwie łódzkim charakterystyczne zjawisko, które świadczy o **zmianie układu sił przemysłu łódzkiego głównie średniego i drobnego, oraz przemysłu i chałupnictwa prowincjonalnego.**

Jak wiadomo, problem walki pomiędzy Łodzią przemysłową oraz chałupniczą prowincją stanowił od szeregu lat jeden z poważniejszych problemów polityki gospodarczej włókiennictwa. Były również okresy, kiedy ofenzywa przemysłu prowincjonalnego oraz uprzemysłowionego chałupnictwa **zagrażały egzystencji licznym tkalniom bawełnianym, jedwabniczym oraz kortowym w Łodzi.** Cały szereg związków przemysłowych opracował w tym względzie projekty oraz plany, któreby mogły ewentualnie doprowadzić do **sanacji stosunków.** Między innymi projekt ustawy chałupniczej został zaktualizowany przez zainteresowany łódzki przemysł, który domagał się **prawnego rozwiązania zagadnienia konkurencji prowincjonalnego przemysłu z Łodzią.**

Ostatnio jednak problem powyższy znalazł rozwiązanie i to nie **teoretyczne oraz prawne, ale praktyczne, i dla tego dla Łodzi najskuteczniejsze..**

Osłabienie konkurencji nastąpiło w pierwszym rzędzie od strony chałupnictwa uprzemysłowionego. Nastąpiło to dzięki temu, iż władze skarbowe, po licznych lustracjach w wielu miejscowościach, a przede wszystkim w Pabianicach oraz w okolicy Pabianic, **zakwestionowały prowadzenie warsztatów chałupniczych bez świadectw przemysłowych.** Chodzi tutaj o wypadki, kiedy chałupnik maszynowy (posiadający krosna mechaniczne) zatrudniał **obce siły najemne,** bowiem przy zatrudnieniu rodziny nie było, jak dotąd, kwestii. W tych wypadkach urzędy skarbowe sporządzały **liczne protokóły,** nakładając, niezależnie od obowiązku natychmiastowego wykupienia świadectwa przemysłowego, **wysokie grzywny.** Jak kolwiek sprawa ta jest w tej chwili jeszcze teoretycznie sporna, wobec braku ustawy chałupniczej, niemniej jednak protokóły urzędów skarbowych **skłoniły licznych chałupników do wykupywania świadectw przemysłowych.** A wykupienie świadectwa przemysłowego jest, jak wiadomo, wstępem, po którym **następuje obowiązek opłacania podatków przemysłowego, dochodowego i t. p.** Następnie, wobec ostatnio wprowadzonej ścisłej współpracy pomiędzy urzędem skarbowym a ubezpieczalnią społeczną, zaktualizowano również obowiązek ponoszenia **kosztów ubezpieczalni społecznej itd.**

Powyższe okoliczności doprowadziły do tego, że **koszty produkcji chałupnictwa prowincjonalnego wzrosły.** W rezultacie ceny wzrosły również i rozbieżność **pomiędzy cenami łódzkich fabryk, a cenami chałupników prowincjonalnych, według obliczeń fachowców obniżyła się w zależności od artykułów w granicach od 5 do 10 procent.** Dalszą konsekwencją tego było zahamowanie odpływu krosien tkackich z Łodzi na prowincję. W ciągu 2—3 ostatnich miesięcy nie zanotowano sprzedaży ani jednego krosna na prowincję.

Niezależnie od chałupnictwa również **przemysł tkacki na prowincji został ostatnio poddany ścisłej kontroli, dzięki czemu jego zdolność konkurencyjna zmniejszyła się.** Jak wiadomo, przemysł prowincjonalny bił produkcję łódzką rozpiętością płac, wynikającą z częstego niehonorowania umów zbiorowych. Rozpiętość ta dochodziła niejednokrotnie do **50 proc.!!,** co oczywista miało decydujące znaczenie w walce konkurencyjnej.

Wobec zastosowania ostatnio ścisłej **kontroli zarówno przez Inspekcję Pracy, jak i związki zawodowe,** płace na prowincji podniosły się, co wprawdzie wywołało w pewnym stopniu **redukcje uruchomienia przemysłu prowincjonalnego** w niektórych ośrodkach, z drugiej wszakże strony przyczyniło się do **wyrównania warunków konkurencyjnych tego przemysłu i Łodzi,** a tym samym spowodowało unormowanie tej jątrzącej kwestii. (b.)

Interwencjonizm organizowany

Powołanie komisji dla badania metod interwencjonizmu państwowego i prywatnego

Zgodnie z zapowiedzią, daną na plenum Sejmu, p. min. Roman powołał do życia komisję, której zadaniem będzie przestudiowanie możliwości reformy istniejących metod interwencjonizmu.

Komisja, na czele której stanął prezes Zw. Izb Przemysłowo - Handlowych, min. Klarner, składać się będzie z 20 członków, reprezentujących wszystkie trzy samorządy gospodarcze, przedstawicieli i znawców życia gospodarczego i wreszcie Min. Przemysłu i Handlu.

Zadania i cele tej enigmatycznej instytucji oraz jej zakres działania ustalone zostaną w opracowanych przez Min. Przemysłu i Handlu tezach, które mają być wkrótce ogłoszone.

Według półoficjalnych wyjaśnień, zadaniem powyższej komisji ma być zbadanie zagadnienia reformy obecnych przejawów interwencjonizmu gospodarczego, tak prywatnego jak i państwowego, w kierunku uczynienia zeń czynnika przyśpieszającego tętno życia gospodarczego. Tak pojęta reforma interwencjonizmu czynnego nie miała by nic wspólnego — według tych wyjaśnień — z totalizmem, wzgl. korporacjonizmem. (—).

Upadłość firmy „Karol Goepert”

Brak kapitału obrotowego i zamknięcie kredytów uniemożliwiło firmie honorowanie zobowiązań

Na ostatniej sesji Sądu Handlowego rozpoznawana było podanie pełnomocnika firmy **„Fabryka Kapeluszy Filcowych Karol Goepert Sp. Akc.“** z siedzibą w Łodzi przy ul. Podleśnej 3, o ogłoszenie firmie tej upadłości.

Sp. Akc. Karol Goepert istniała od 1883 r. jako przedsiębiorstwo Karola Goeperta, a po jego śmierci przeszła na własność spadkobierców, którzy w roku 1928 zawiązali spółkę akcyjną. **Kapitał zakładowy wynosił 250.000 zł.** podzielony na 1000 szt. akcyj po 250 zł. każda.

Wobec zamknięcia kredytów przez jeden z banków, firma znalazła się w trudnościach płatniczych i zmuszona była dopuścić do protestu szereg weksli.

W tych warunkach spółka, która nie miała kapitału obrotowego, nie mogła honorować swoich zobowiązań i znajduje się obecnie **pod bilansem.**

Z powyższych względów pełnomocnik firmy prosił Sąd o ogłoszenie firmie Karol Goepert upadłości, składając bilans zamknięcia sporządzony na dzień 31 grudnia 1937 r. oraz rachunek strat i zysków na dzień 31 grudnia 1937 r.

Sąd ogłosił upadłość spółce pod firmą „Fabryka Kapeluszy Filcowych Karol Goepert Sp. Akc. w Łodzi“. Jednocześnie Sąd wezwał wierzycieli upadłej firmy, aby zgłosili sędziemu komisarzowi (Plac Dąbrowskiego 5 pok. 107) swe wierzytelności do dnia 1 kwietnia 1938 roku.

Do zwyżki cen

dążyć będzie rząd amerykański

W dniu 18 b. m. odbyła się w Waszyntonie konferencja prasowa, na której prezydent Roosevelt wypowiedział się w sprawie polityki cen. Oświadczył on, że deflacyjna tendencja cen z ub. półrocza powinna ulec zahamowaniu. W dążeniu do wyższych cen rząd nie ma zresztą zamiaru prowadzenia polityki inflacji oraz dewaluacji dolara. Porzucenie polityki sterylizacji złota również ma na celu osiągnięcie wyższego poziomu cen. Na zakończenie prezydent oświadczył, że w jego mniemaniu niższe koszta produkcji dadzą się osiągnąć nie w drodze obniżki płac, lecz przez wzmożone rozmiary wytwórczości.

Komentarze do amerykańskiej polityki cen zwracają przede wszystkim uwagę na zamiar Roosevelta odwrócenia zarządzeń, które przed rokiem wywołały w Stanach Zjednoczonych zahamowanie boomu. Tak więc zamiast ograniczenia wydatków rządowych na inwestycje przewiduje się obecnie rozszerzenie nakładu; zamiast polityki sterylizacji złota — wprowadzana została polityka desterylizacji. Wreszcie — o przeciwieństwie do zeszłorocznej kampanii za zniżką cen — podejmuje się obecnie intensywną kampanię za zwyżką cen detalicznych.

Ożywienie w białostockim przemyśle włókienniczym

Ostatnio zaznaczyło się znaczne **ożywienie w białostockim przemyśle włókienniczym.** Ruszyło kilka fabryk, niektóre zaś czynne bez przerwy w ciągu obecnego sezonu ruszyły swoje **drugie zmiany.** Ogółem w ciągu ub. i bież. tygodnia zatrudniono około 1500 robotników. Fabryki wykonywują zamówienia zagraniczne i przygotowują się do sezonu krajowego. W chwili bieżącej zatrudnionych jest w okręgu białostockim w przemyśle włókienniczym 4.300 **robotników.**

Owoce południowe

na rynku gdańskim

Na gdyńskim rynku owoców południowych panuje zastój. W ciągu ostatnich kilku dni nie było aukcyjnych sprzedaży. Pomarańcze palestyńskie w dalszym ciągu utrzymują się w cenie 1.10—1.20 zł. za kg. Artykuł ten cieszy się w chwili obecnej większym zainteresowaniem. Pomarańcze włoskie zniżkowały i zdaniem tutejszych kupców cena ich w dalszym ciągu ulegnie zniżce w związku ze zwiększeniem kontyngentu. Mandarynki włoskie notowane są w cenie 12.50—14.50 zł. za klatkę. Cytryny włoskie 390-tki ca. zł. 31,— a 490-tki ca 36 zł. za klatkę.

Pomagając bezrobotnym, spełniasz swój obowiązek obywatelski

Giełda pieniężna

Warszawa, 21 lutego.

Na dzisiejszym zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie tendencja dla dewiz była niejednolita przy obrotach średnich. Notowano: Amsterdam 294.90, Bruksela 89.60, Helsingfors 11.69, Kopenhaga 118, Londyn 26.42 Nowy Jork 5.26,88, Nowy Jork kabel 5.27,13, Oslo 132.80, Paryż 17.38, Praga 18.49, Zurych 122.40. Bank Polski płacił za dolary amerykańskie 5.24, kanadyjskie 5.23,50, floreny holenderskie 293.90, franki francuskie 17.18, szwajcarskie 121.90, belgi belgijskie 89.35, funty angielskie 26.33, palestyńskie 25.95, guldeny gdańskie 99.75, korony czeskie 16.90, duńskie 117.45, norweskie 132.15, szwedzkie 135.35, liry włoskie 20.90 szylingi austriackie 97, marki fińskie 11.25, szwedzkie 94, niemieckie srebrne 110.

AKCJE. Na rynku akcyjnym tendencja była nieco słabsza, przy większych obrotach akcjami Banku Polskiego. Notowano: Bank Polski—111, Cukier 36, Węgiel 30.75—31, Lilpopy 61.75, Modrzejów 14, Starachowice 39.50, Żyrardów 72.

PAPIERY PROCENTOWE. Dla papierów procentowych tendencja była również słabsza, przy większych obrotach 3 proc. inwestycyjną i 4 i pół proc. wewnętrzną. Notowano: 3 proc. inwestycyjna I em. — 81.75—82, II emisja — 82—82.25, 4 proc. dolarowa 42.63, 4 i pół proc. wewnętrzna 64.50—65, drobne odcinki 63.75 — 64.25, 4 proc. konsolidacyjna 67.50—67.63, drobne odcinki 66.75, 5 proc. konwersyjna 68.25, 8 proc. Przemysłu Polskiego funtowe 76.50, 4 proc. listy ziemskie 54, 4 i pół proc. ziemskie 62.38, 5 proc. Warszawy stare 72.25, 5 proc. Warszawy z r. 1933 — 70—70.25, 5 proc. Warszawy z r. 1936 — 74, 5 proc. Łodzi z r. 1933—63.25—63.

W obrotach pozagiełdowych dokonano następujących tranzakcyj: 4 i pół proc. listy m. Warszawy 67.50 5 proc. Piotrkowa z r. 1933 60, 3 proc. państwowa renta ziemska 62.25—62, odcinki po 1.000 zł. — 62.75, po 100 zł. 72, Rudzki w płaceniu 11.25, w zaofiarowaniu — 11.40.

GIEŁDA ŁÓDZKA.

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi notowano: poż. inwestycyjna I-sza em. 82.50, poż. inwestycyjna II-ga em. 83.00, dolarówka — 43.25, poż konsolidacyjna grube 67.75, poż. konsolidacyjna drobne 66.65, poż. wewnętrzna 65.00, poż. konwersyjna 68.75, Bank Polski 112.50—11.50, 5 proc. L. Z. m. Łodzi seria X 63.50—63.00. Tendencja utrzymana.

NOTOWANIA BAWEŁNY
z dnia 19 lutego 1938 r.

NOWY JORK: Loco 9.10, marzec 9.00, kwiecień 9.05, maj 9.10 czerwiec 9.13, lipiec 9.16, sierpień 9.19, wrzesień 9.25, październik 9.23, listopad 9.24, grudzień 9.25, styczeń 9.27.

LIVERPOOL: Loco 5.13, luty 4.99, marzec 5.01, kwiecień 5.04, maj 5.07, czerwiec 5.10 lipiec 5.13, sierpień 5.15, wrzesień 5.17, październik 5.19, listopad 5.20, grudzień 5.21, styczeń 5.23.

Giza: Loco 7.72, marzec 7.18, maj 7.21 lipiec 7.24, wrzesień 7.24, październik 7.22, listopad 7.27, styczeń 7.27.

BREMA: Loco 10.88, marzec 10.09, maj 10.21, lipiec 10.41, październik 10.70, grudzień 10.82 styczeń 10.89.

NOWY ORLEAN: Loco 9.29, marzec 9.10, maj 9.19, lipiec 9.26, październik 9.35, grudzień 9.37, styczeń 9.38.

Egipska Sakell.: Loco 8.52.

Upper: Loco 6.45, marzec 6.23, maj 6.19, lipiec 6.22 wrzesień 6.22, październik 6.23, listopad 6.23, styczeń 6.25.

ALEKSANDRIA: Sakellaridis: Marzec 14.23, maj 14.37, lipiec 14.43, listopad 14.60.

Giza: Marzec 13.39, maj 13.47, lipiec 13.47, listopad 14.60.

Ashmouni. Luty 11.02, kwiecień 10.89, czerwiec 10.84. październik 10.97.

GIMNAZJUM I LICEUM ŻEŃSKIE „WIEDZA" klasa II, składa zł. 2 gr. 50 na Żydowski Dom Starców w Łodzi.

Tragiczna katastrofa kolejki pod Szczęśliwicami znalazła swój epilog przed sądem. — Skazanie maszynisty Wąsiorowskiego

Warszawa, 21 lutego.

Sąd apelacyjny w Warszawie rozpatrywał sprawę Franciszka Wąsiorowskiego, motorowego kolejki elektrycznej dojazdowej, który spowodował tragiczną katastrofę pod Szczęśliwicami w czasie której jedna osoba poniosła śmierć, a kilkanaście zostało rannych.

Rozprawa przed sądem pierwszej instancji wykazała, że główną winę tragicznego wypadku przypisać należy niedbalstwu, panującemu na elektrycznych kolejkach dojazdowych. Mianowicie obsługa była niedostateczna, sygnały działały wadliwie, a nieliczny personel był przeciążony pracą, która często nie wchodziła nawet w zakres ich obowiązków służbowych.

Mimo to sąd okręgowy, wychodząc z założenia, że maszynista Wąsiorowski, winien był zatrzymać pociąg pod Szczęśliwicami, ponieważ widział czerwony sygnał i że tłumaczenie jego, iż wiedział o wadliwym działaniu sygnału, nie rozgrzesza go z winy, skazał Wąsiorowskiego na 2 lata więzienia.

Sąd apelacyjny zatwierdził wprawdzie wyrok sądu I-ej instancji, jednakże zawiesił wykonanie kary.

Wieści sportowe

Polska organizuje mistrzostwa narciarskie świata

Helsinki, 21 lutego.

W poniedziałek rozpoczął się w Helsingforsie kongres Międzynarodowej Federacji Narciarskiej. Na kongresie rozpatrywano propozycję Polski powierzenia jej organizacji narciarskich mistrz. świata w roku 1939.

Po przemówieniu min. Bobkowskiego kongres jednomyślnie przyznał Polsce prawo organizacji mistrzostw świata w przyszłym roku w Zakopanem.

Zwycięstwa tenisistów polskich we Włoszech

Nicea, 21 lutego.

Na turnieju tenisowym w Nicei Jędrzejowska wraz z Brugnon zakwalifikowała się już do finału po zwycięstwie nad parą Ferreol — Lotan 6:2, 4:6, 8:6.

* * *

W poniedziałek odbył się w Nicei finał międzynarodowego turnieju tenisowego w grze podwójnej pań. Jędrzejowska, grając wraz z Francuską Mathieu pokonały w finale parę Weiwers—Omer Roy 6:2, 6:0.

W poniedziałek rozpoczął się międzynarodowy turniej tenisowy w Beaulieu z udziałem Hebdy i Tłoczyńskiego. W pierwszej turze Hebda pokonał Deeda 6:2, 6:2, a Tłoczyński wygrał z Burelem w stosunku 6:0, 6:2.

Druga porażka polskich piłkarzy we Francji

Lens, 21 lutego.

Rozegrany w poniedziałek w Lens wobec 12-tu tysięcy widzów mecz rewanżowy pomiędzy reprezentacją Polski Zachodniej i Francji Północnej, zakończył się ponowną porażką polskich piłkarzy w stosunku 2:4. Do przerwy prowadzili Polacy 2:1.

Polacy grali znacznie lepiej, niż w niedzielę, jednak sędzia był b. stronniczy, wydając szereg orzeczeń na korzyść Francuzów, którzy grali b. brutalnie. Bramki zdobytej przez Piontka sędzia nie uznał, natomiast podyktował rzut karny dla Francuzów, zamieniony na bramkę przez Vogla. Dla Polaków bramki strzelili Wostal i Wilimowski.

Porażka Łotwy w meczu hokejowym z Dębem

Katowice, 21 lutego.

W poniedziałek wieczorem odbył się w Katowicach międzynarodowy mecz hokejowy pomiędzy reprezentacją Łotwy i Dębem. Zwyciężyła drużyna katowicka w stosunku 3:2 (2:1, 0:0, 1:1).

Nowi mistrzowie Polski w tenisie stołowym

Częstochowa, 21 lutego.

Wczoraj po północy zakończyły się w Częstochowie rozgrywki o mistrzostwo Polski w tenisie stołowym.

Pierwsze miejsce i mistrzostwo Polski zdobył ponownie Samson (Tarnów), 2) P. Z. L. (Warszawa), 3) Hasmonea (Lwów), 4) Hakoah (Częstochowa).

W rozgrywkach indywidualnych mistrzem Polski został „Gutek" (Samson Tarnów), 2) Pukiet (Makabi) Chorzów, 3) Klein (Samson Tarnów), 4) Blindel (Hagibor Kraków).

Mistrzostwo pań zdobyła zawodniczka warszawska Stokfiszówna (Gwiazda Warszawa), 2) Nadelówna (Gwiazda Warszawa), 3) Konstantinówna (Jutrznia Lwów), 4) zeszłoroczna mistrzyni Polski Cichoniówna (BSKO, Świętochowice).

Przed meczem bokserskim Łódź—Śląsk w Sosnowcu

W najbliższą niedzielę, 27-go b. m., odbędzie się w Sosnowcu mecz bokserski reprezentacyj Łodzi i Śląska. W składzie reprezentacji Łodzi zaszła zmiana w wadze muszej, gdyż Szwed uległ kontuzji na meczu z Kaliskim Klubem Sportowym i zamiast niego kapitan zw. Ł.O.Z.B. p. Milsch wyznaczył do reprezentacji Grambę z pabianickiego Kruszeendera.

W wadze koguciej do reprezentacji zakwalifikował się Szreiter z Kaliskiego K.S., który pokonał w niedzielę pewnie Popielatego (I.K.P.), wykazując dobrą formę.

Drużyna łódzka wyjeżdża do Sosnowca o godzinie 17.30 z dworca Fabrycznego w następującym składzie: Grambo, Szreiter, Augustowicz, Wojciechowski II, Ostrowski, Pisarski, Pietrzak (Dybilas) i Piesik. Kierownikiem ekspedycji będzie kpt. zw. p. Milsch, a sekundantem drużyny p. Majer. Mecz zostanie rozegrany w Sosnowcu o godz. 11-ej przed poł.

Śląsk przygotowuje się pilnie do meczu z Łodzią, przyczym Śląski O.Z.B. ustalił na ten mecz reprezentację złożoną z następujących pięściarzy: waga musza: Pawlica (PKS), Katowice), waga kogucia: Jarząbek (IKB, Świętochłowice), waga piórkowa: Welgrün (Makabi, Sosnowiec), waga lekka: Akierman (Makabi, Sosnowiec), waga półśrednia: Walczak (Ruch, W. Hajduki), waga średnia: Wiedeman (Ruch, W. Hajduki), waga półciężka: Kolonko (Ruch, W. Hajduki) i waga ciężka: Pilat (PKS, Katowice).

Mistrzostwa Łodzi w zapasach i podnoszeniu ciężarów

W ciągu czwartku i piątku 24-go i 25-go b.m. odbędą się w sali K.P. Zjednoczone przy ulicy Przędzalnianej Nr. 68 indywidualne mistrzostwa okręgu łódzkiego w zapasach i podnoszeniu ciężarów. Walki rozgrywane będą w stylu grecko-rzymskim.

Do mistrzostw zostali zgłoszeni czołowi zawodnicy klubów I.K.P., Wimy, K.P. Zjednoczone i Kruszeendera.

* * *

W Pabianicach w meczu zapaśniczym o mistrzostwo drużynowe okręgu Wima pokonała zespół Kruszeendera w stosunku 14:8.

* * *

Doroczne walne zebranie Łódzkiego Okręgowego Związku Atletycznego odbędzie się dnia 27-go marca.

Zapaśnicy warszawscy w Łodzi

Na niedzielę, 27-go b. m., przyjeżdża do Łodzi drużyna zapaśnicza warszawskiej PAST-y w celu rozegrania towarzyskiego meczu rewanżowego z mistrzem Łodzi I.K.P. Mecz zapowiada się ciekawie, gdyż w Warszawie po równorzędnej walce zwycięstwo odniósł zespół łódzki w stosunku 13:4.

Poprzedniego dnia, t. j. w sobotę, 26-go b.m. zapaśnicy PAST-y rozegrać mają mecz w Pabianicach z Kruszeenderem.

Międzyklubowe zawody bokserskie Sokoła

W czwartek, 24-go b. m. łódzki Sokół organizuje w sali Geyera przy ul. Piotrkowskiej 295 międzyklubowe zawody bokserskie, w programie których odbędzie się kilka ciekawych walk. Zawody rozpoczną się o godz. 20.30.

Kronika szachowa

WIMA NA CZELE TURNIEJU DRUŻYNOWEGO KLASY B.

W dniu wczorajszym rozegrana została w lokalu Zw. Pracow. Admin. Wojsk. 3 runda drużynowego turnieju szachowego o mistrzostwo klasy B. Wszystkie spotkania miały nader interesujący przebieg i zakończyły się zdecydowanym zwycięstwem faworytów. Osiągnięto następujące wyniki:

WIMA — ORLĘ 6.0.

Trzecie z kolei zwycięstwo fabrycznej drużyny stawia ją na pierwszym wśród pretendentów do mistrzowskiego tytułu.

Orlę w tym spotkaniu zaprezentowało się gorzej, niż przed tygodniem z Postępem. Punkty dla Wimy zdobyli Bielobradek z Orszulakiem, Torens z Sikorskim, Waksberg z Wójcikiem, Freundlich z Pawliczakiem, Korwat z Białkowskim i Winkler — walkowerem.

KRUSCHE - ENDER (Pab.) — POSTĘP 5:1.

Najciekawsze bezsprzecznie spotkanie rundy, bowiem obie drużyny uchodziły dotąd za najsilniejsze w turnieju. Pabianiczanie wystąpili w pełnym składzie i odnieśli zasłużone zwycięstwo nad zbyt defenzywnie grającym przeciwnikiem. Punktami dla Krusche-Endera podzielili się: Nietsche z Seidlerem, Gryza z Witkowskim, Biegański z Göringem i Stelmarczyk z Kurzem. Na I szachownicy inż. Symanowski, mając wygraną pozycję, niedokładnie rozegrał końcówkę i zremisował z Arztem. Takim samym wynikiem zakończyła się partia Skórnicki — Stark.

P. I. U. S. — TUR. 4:2.

Pierwszy sukces w turnieju pracowników Ubezpieczalni nie przyszedł im łatwo gdyż drużyna robotnicza stawiała zacięty opór. — O wyniku spotkania rozstrzygnęła partia Wiliński — Graczyk (I szachownica), wygrana po obustronnie ostrej grze przez czarne. Ponadto punkty dla P. I. U. S-u uzyskali Smolarek z Romańskim, Tomaszewski z Mandlem i Walicki z Jedyneckim, dla Turu — Włodarski z Lewandowskim i Szenfeld z Mańkowskim.

Punktacja turnieju po 3 rundach: Wima — 14 p. 3 zwyc., Prac. Adm. Wojsk. — 8 1/2 p. 1 1/2 zw., Postęp — 8 p. 1 1/2 zw., Krusche-Ender — 8 p. 1 1/2 zw., P. I. U. S. — 8 p., 7 zwyc. Tur — 4 p. i Orlę — 2 1/2 p.

4 runda turnieju odbędzie się w niedzielę 27 bm. o godz. 10 w lokalu Prac. Administr. Wojsk. (ul. 11-go Listopada 37-a). Przewidziane są następujące spotkania: Kruschender — Wima Wima. Prac. Adm. Wojsk. — Postęp, Tur — Orlę. Pauzuje P. I. U S

Dział oficjalny ŁOZPN

Komunikat № 3 Wydziału Gier i Dyscypliny

1. Podaje się do wiadomości, że W.G. i D. P.Z.P.N. potwierdził karty zgłoszeń zawodników karencyjnych: Melki Zygmunta z Ł.K.S. dla T.G. „Sokół"-Łódź i Braunzajsa Karola z P.K.S. „Burza"-Pabianice, dla R.T.S.G. (Ruda Pabj.).

2. Dyżury sekretariatu i referatu ewidencji odbywać się będą w środy każdego tygodnia od godz. 17-ej do godz. 19-ej.

3. Ze względu na to, że kluby bardzo często nadsyłają karty zgłoszeń wypełnione źle, bądź też bez pieczęci klubowej, zwraca się klubom uwagę, że Związek ponosi koszty portorji za wysłaną korespondencję, którą zmuszony jest zwracać klubom celem uzupełnienia.

Wobec faktu częstego powtarzania się, zwracamy uwagę, że karty zgłoszeń, które będą miały jakiekolwiek braki pozostaną bez biegu.

VIII Do akt Nr. Km. 576/38.

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. 8-go, Edmund Pawłowski, zamieszkały w Łodzi, ul. Wierzbowa nr. 10 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 10 marca 1938 r. o godz. 12 w Łodzi przy ul. Przemysłowej 11 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: mebli, radio-aparatu i żyrandola, oszacowanych na łączną sumę zł. 540, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dnia 18 lutego 1938 r.

Komornik (—) Edmund Pawłowski.

Sprawa Wacława Rosiaka p-ko Almie Tittel.

WZMIANKA O PRZETARGU.

Ubezpieczalnia Społeczna w Łodzi podaje do publicznej wiadomości, że w dniu 10 marca 1938 roku o godz. 10-ej odbędzie się sprzedaż w drodze ustnego przetargu ruchomości Ubezpieczalni, składających się z:

1) samochodu sanitarnego marki „Citroen", oszacowanego na zł. 4.500.

2) 2 platform (rolwag) oszacowanych na zł. 120.—.

Ruchomości i szczegółowe warunki przetargu przeglądać można w Wydziale Administracyjno - Gospodarczym Ubezpieczalni, ul. Wólczańska Nr. 225 w godzinach od 9-ej do 13-ej.

UBEZPIECZALNIA SPOŁECZNA W ŁODZI.

Do akt Nr. Km. 2905/37

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. 9-go, Stefan Górski, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Dowborczyków 26 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 10 marca 1938 r. o godz. 12—14 w Łodzi, przy ulicy Drewnowskiej 5 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości oszacowanych na łączną sumę zł. 1.187 a mianowicie: 12 beczek po 50 kgr. i 3 meczki po 100 kgr. farby, kasa ogniotrwała, dwa kontuary, 3 półki, 8 puszek po 5 kgr. Sechatywy, lakier 3 blaszanki wagi 12 i 1/2 kgr. 2 blaszanki wagi 7 i 1/2 kgr. 14 blaszanek wagi 14 kgr. i inne ruchomości,, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dnia 19 lutego 1938 r.

Komornik (—) STEFAN GÓRSKI.

Sprawa R-my „Glass i S-ka" p-ko Mordce Szajbemu.

Kupno i sprzedaż

OKAZYJNIE do sprzedania zalesione parcele z parcelacji majątku Zabrzeźnia, stacja kolejowa Głowno. Informacje telefon 207-72. 22

DO SPRZEDANIA. 12 krosien kortowych, 2 zespoły przędzalni, maszyny wykończalnicze. Informacje: J. Sternfeld, Tomaszów-Maz., ul. Św. Antoniego 5. 24

Lokale

POKÓJ umeblowany, duży, słoneczny, do wynajęcia dla Pani od 1 marca. Wiadomość. Piotrkowska 163, m. 1, lewa of., II piętro.

POKÓJ umeblowany z wszelkimi wygodami (centralne ogrzewanie) w eleganckim domu przy inteligentnej rodzinie dla jednej osoby do wynajęcia Oglądać można do godz. 4 po południu. Al. Kościuszki 57, m. 18.

5-POKOJOWE komfortowe mieszkanie do wynajęcia od zaraz w godz. od 9 do 16-ej. 22

Posady

POTRZEBNA od zaraz wykwintna manikurzystka, Piotrkowska Nr. 69 F. Kantorowa. 22

WOJAŻER z dobrą prezencją pracujący od ośmiu lat w branży galanteryjnej i kosmetycznej, dobrze wprowadzony na całym obszarze Rzeczypospolitej, przyjmie zastępstwo w poważnym przedsiębiorstwie. Oferty „Elde". 22

MANIKURZYSTKA potrzebna od zaraz Śródmiejska 23, gaża zagwarantowana

DROBNE ogłoszenia w „Republice" są najlepszym i najtańszym środkiem zetknięcia zainteresowanych stron. Kto chce: 1) znaleźć lokatora lub sublokatora, 2) znaleźć mieszkanie lub pojedyńczy pokój, 3) sprzedać nieruchomość lub rzecz, 4) kupić cośkolwiek okazyjnie, 5) dostać posadę, 6) wyszukać pracownika — niechaj poda drobne ogłoszenie do „Republiki".

Rozmaite

PRZYBŁĄKAŁ się piesek Ratlerek jasno-brązowy, uszy obcięte. Odebrać Piotrkowska 66 u fryzjera. 22

ZAGINĄŁ pinczerek maści jasno-żółtej „Fifi". Odprowadzić za wynagrodzeniem Färber, Narutowicza 90.

PRZYBŁĄKAŁ się pies kudłaty z kagańcem, Dolna 7, Werkwert. 22

Zagubione dokumenty

JAKÓB Lubochiński, Sienkiewicza 9, zagubił kwit kaucyjny Elektrowni Łódzkiej na zł. 20.—. 22

ZAGUBIONY został kwit lombardu Nr. 318310. Kwit unieważniam Sz. M. Englard. 22

ZGUBIŁEM kwit inkasowy za Nr. 310519 na weksel oddany do banku Hirszberga na zł. 65.— pł. 28. I. 38 r. A. Okuniew 22

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefony: Administracja: 122-14. Redakcja: Sekretarjat Redakcji 127-24. dział miejski: 133-23; dział gospodarczy: 211-66; dział sportowy: 18-444; sekretarjat nocny 136-43. Tłocznia — 180-80. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika": 68-148 i 600-620.

PRENUMERATA „REPUBLIKI"
w Łodzi zł. 4.—, za odnoszenie do domu 40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową w Polsce zł. 5.—. „Republika" i „Express" w Łodzi z odnoszeniem do domu zł. 7.— miesięcznie.
Konto rozrachunkowe Łódź I, konto Nr. 4.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia stronicy 420 mm. X 280 mm. Stronica tekstowa dzieli się na 4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpalt po 28 mm.
CENY OGŁOSZEŃ: Zwyczajne 12 gr. za wiersz mm. W tekście — 50 gr. za wiersz mm. Na stronie I — zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mm. Zaręczynowe i zaślubinowe w tekście zł. 10. Adwokackie ryczałtem zł. 25.— Drobne za słowo 15 gr. najmniej zł. 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr., najmniej zł. 1.20. Opisowe w tekście redakcyjnym zł. 2 za milimetr. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabelaryczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. —

Słuszne reklamacje będą uwzględniane. o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. — Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.

Za wydawcę: Wydawn. „Republika" Sp. z ogr. odp. Stefan Dymek. — Redaktor odp. Stefan Dymek. Druk „Republiki" w Łodzi, Piotrkowska 49 i 64.